

Sarpsborg
kommune

Årbok 2024 – 2025

August 2024

April 2025

**Fortellinger og tilbakeblikk fra hverdagslivet
i St. Olavs barnehage**

Månedens	Lunsj	Pålegg	Bakst
August	Taco	Brie, Camembert	
September	Hjemmelagde Fiskepinner m/pasta og grønnsaker	Eple- og pæresyltetøy	
Oktober	Tortilla m/ Philadelphia mm	Rekesalat	
November	Lasagne med focaccia og barnas favorittingredienser i salat	Italiensk salat	
Desember	Julebord: Ribbe, hjemmelagde medisterkaker og surkål, pølser rødkål, kålrabistappe, tyttebærsyltetøy, saus	Gomme	
Januar	Lasagne	Bringebærsyltetøy (uten sukker)	
Februar	Laks og fiskepinner	Bananer og banos	
Mars	Fiske-Taco	Rødbetsalat	
April			Smuldrepai
Mai	Røkt laks	Pizza	Bløtkake
Juni			Nanbrød
Juli			

Uke 33

Noen smakebiter på det barna skal få oppleve: tid og rom til lek, bli møtt med et smil og få sagt sin mening, 15 utvalgte tursteder som vi skal besøke gående, syklende eller kollektivkjørende, månedens lunsj og månedens pålegg, jevnlig familiearrangementer, hvor vi alltid serverer middag, f.eks. Gamle-barn-og-voksen-fest og 100-rettersmiddag. Nytt i år er "Dyrenes dag", da skal vi tilrettelegge for at barn og ansatte kan ha med seg dyret sitt til bhg'en. Og Familiebiblioteket, som vil bestå av flere like sett med bøker, slik at barn og foreldre kan låne med seg den samme boken hjem, som vi for tiden leser på basen.

Uke 34

St. Olavs ønsker å være en samlingsplass for hele familien.
Høstens "familiearrangementer":

Dugnad m/ middag. 29.08.24 kl. 15.00 - 17.00 - Etter arbeidsøkten serveres nygrillet fiskeburger.

Foreldremøte. 18.09.24 kl. 18.00 - 19.30 - El-sykling, bålmat, lynkurs i grensesetting, quiz og forventningsavklaringer.

"Gamle-barn-voksen-fest". 24.09.24 kl. 15.00 - 16.00 - Gjensyn med de som har sluttet + Årbok 2023/24.

Gjenbrukskafe. 09.10.24 kl. 14.00 - 16.00 - Mulighet til å gi eller få brukte klær fra "Skattkammeret".

«Ris og respekt». FN-dagen 24.10.24 kl. 15.00 - 16.00 - Ansatte og foreldre lager ris på ulikt vis. Alle er velkomne til St. Olavs for en smakebit.

Julekonsert ute. 29.11.24 kl. 08.00 Vi synger og spiller inn julen ute foran bhg'en

Lysfest. 13.12.24 - En blanding av Lucia og vår egen lys-markering.

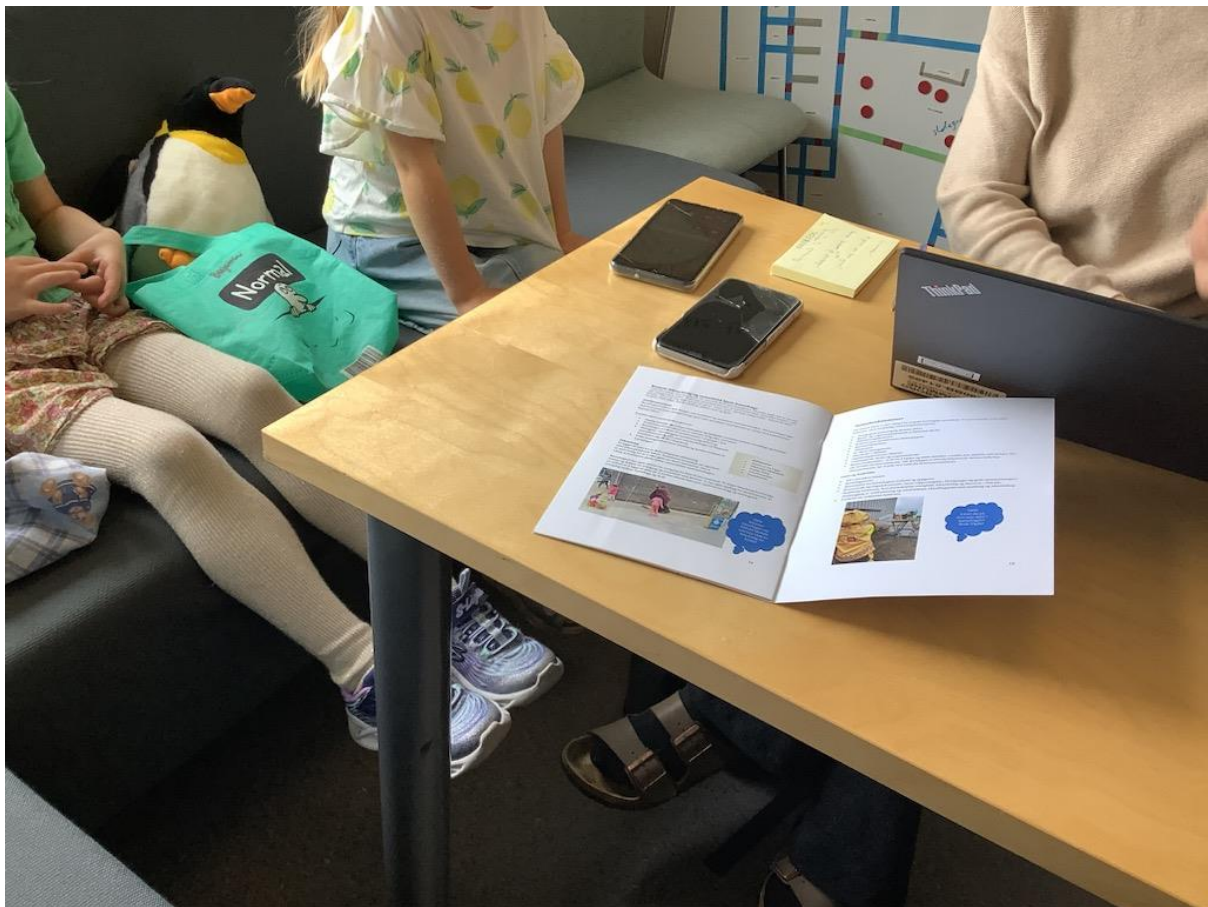
Uke 35

Jeg trenger deg!

At barna skal delta og være referanser, betyr at de blir involvert. Det gjelder alt, fra hverdagsgjøremaal, musikk- og bokprosjekter, turer, dugnadsforberedelser og politikerbesøk.

Når vi gjør dette i praksis, handler det til syvende og sist om barnas relasjoner. «Jeg (voksen) trenger deg (barnet): Jeg er avhengig av deg og det du mener er viktig!». Når barna opplever en slik anerkjennende

grunnholdning i møte med andre mennesker, da får de reell innflytelse i eget liv.

Et uterom for alle. Kompetansegruppa "Tur og uteliv" jobber med å lage et uteområde som gir ulike utfordringer og utfoldelsesmuligheter for barna. På dugnaden på torsdag er det arbeidsoppgaver både ute og inne. Da kompetansegruppa hadde møte i dag var barna med. Det ble en del snakk om hekken vi skal sette opp, for å skape et naturlig skille på kortsiden av bhg'en opp mot Kulås. En av guttene hadde en pappa som kjente en mann i kommunen, og ei jente mente at en annen pappa sikkert hadde en gravemaskin. Så da gikk vi ut for å finne ut om vi faktisk trengte en minigraver for å plante hekken. Det gjorde vi ikke, det holdt med spader. Men barna ville være med på å hente hekken.

Dugnad. Vi i St. Olavs takker for innsatsen til alle barn og foreldre som deltok på dugnaden i dag! Vi pusset og malte utebord, kostet asfalten, vasket fingardereskapene, lagde klatre-hjul-slange, snekret søle-kjøkken, tilberedte fiskeburgere og plantet hekk, Aronia, eller svartsurbær, som vi hentet på Kalnes. Og vi brukte minigraver allikevel.

Uke 36

I våres plantet vi sukkererter, jordbær og blomkarse, og endelig kom tiden da vi skulle høste det vi sådde. Men, det hadde skjedd noe med både jordbærene og sukkerertene våre. Bladene til sukkerertene hadde fått et hvitt lag på seg, og all jordbæra var spist opp, til og med bladene. Hva hadde skjedd!

Barna kom med mange forslag til hvem det kunne være som hadde spist jordbæra. «Kanskje det er en mark som har spist den?» sa et barn. «Nei, marker liker ikke jordbær, svarte et annet barn, eller gjør den det? Så oppdaget de sukkeret på planta vår, og et barn spurte meg: «Hvorfor er denne planta brun, og hva er dette hvite på bladet?» Etter mye undring, måtte vi finne ut hva det sto der, og leste at det het meldugg og at det er et sopppangrep som dreper hele planten. «Men hvordan kom soppen dit da», spurte et annet barn, og igjen måtte vi diskutere og undre oss på hvordan det kunne ha skjedd. Og forslagene var mange, «kanskje noen har plantet den, eller kanskje har den flydd?» Og det var ganske riktig gjettet, for ifølge Store Norske leksikon så svever sporene til soppen i luften og lander på plantene.

I vår årsplan står det at vi skal skape vitebegjær hos barna, og at vi voksne er oppriktig nysgjerrige med barna. Vi må ta alle forslag barna kommer med på alvor, og undre oss sammen underveis i læringen.

Vi jobber med filosofi på ulike måter. Sammen med barna tenker vi høyt, leker med ord og begreper, stiller åpne spørsmål og snakker om ting vi lurer på. I personalet bruker vi husfilosofene til å bygge opp vår hverdagspedagogikk. En samling av små og store tenkere, fra Pippi til Sokrates. Målet er at barna skal få tilhørighet til egne tanker og lære andres perspektiver å kjenne.

Uke 37

«Hvordan går det med agurken?»

Miljøfilosofi er den delen av filosofien som omhandler spørsmål om natur og miljø, og særlig forholdet mellom mennesker og ikke-menneskelige omgivelser som for eksempel dyr og planter.

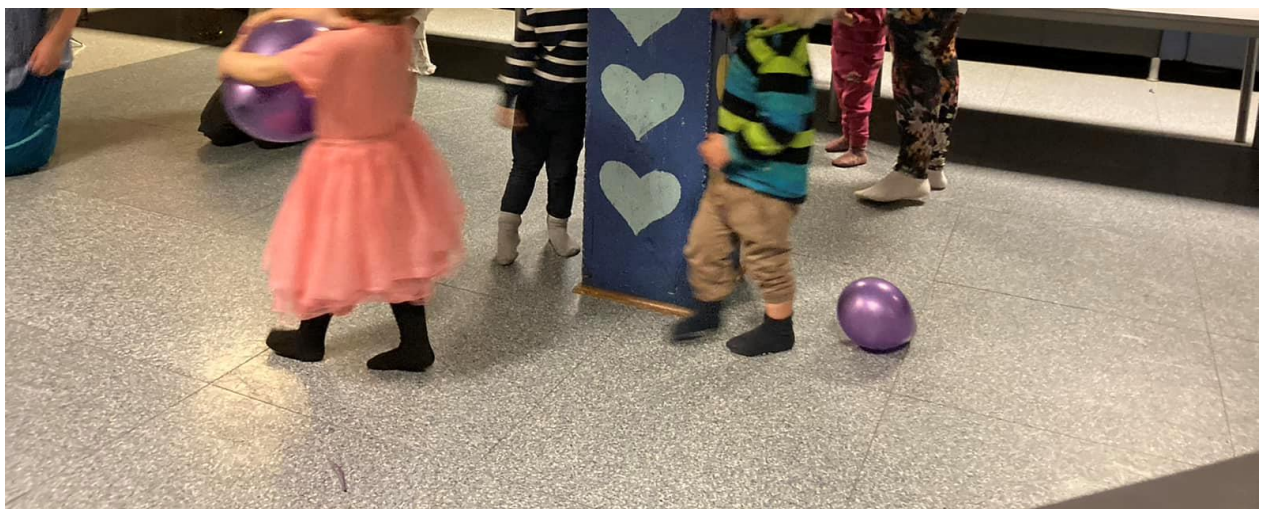
Tømmerstokken har gjennom denne våren og sommeren hatt et prosjekt der vi har sådd, vannet, luket og høstet grønnsaker. Vi har undret oss sammen over hvordan prosessen er fra et lite frø til en stor plante. Og med riktig vanning, pleie og gjødsel har vi sammen klart å få plantene til å vokse seg store. Barna har skjært opp grønnsakene og smakt på dem.

Dagen var nå kommet til at vi skulle rydde opp og gjøre klart for at vi kan så igjen på nytt neste år. Dette prosjektet har gitt oss mye, barna har vært veldig opptatt av plantene. For noen har det vært det første de har spurt om på morgenen «hvordan går det med agurken?». Dette spørsmålet har skapt et fellesskap for både undring og undersøkelser. Spørsmålet har også åpnet for barnas filosofiske tanker, og ikke minst god omsorg for en nokså taus agurk.

Å bedrive musikkfilosofi er å tenke omkring musikkens natur, vesen, hensikt, verdi og funksjon i menneskelivet. Musikkfilosofering gjør barn og voksne sammen - hver eneste gang det synges, spilles eller danses til en sang. Barna vurderer hvilken funksjon sangen har for dem, setter så sin egen verdi på musikkopplevelsen og tar med opplevelsen videre til neste sang.

I dag har noen barn fra Vikingene, Tømmerstokken og Fossefallet vært på felles musikksamling i Valaskjold barnehage. Sang, lek, spilling, lunsj og herlig samhold på tvers i enheten.

Opplevelsen av sammenheng - skaper mening og tilhørighet. Setningen er hentet fra sosiologen Aaron Antonovsky, og er en av bærebjelkene i vår hverdagspedagogikk.

I dag har vi vært på høgsolen i Østfold, stått stand på bachelorortorget. To barn var med.

De hadde klippet ut bilder og limt på plakater, og snakket om bildene til studentene, delte ut årets St. Olavs-årbok, lekte ved de andre standene og prøvde piano. I kafeteriaen kjøpte barna pølser og sjokolade, fikk prøve kakaomaskinen på lærernes pauserom og frekventerte kjeks- og sjokoladeskålene som var satt frem på «torget». I et større perspektiv kunne besøket også ses på som et glimt inn i fremtiden. Noen barn vil en dag begynne på høgsolen, og der fullføre dannelsesløpet som startet i bhg'en.

Store deler av september har vi jobbet med brannvern, og forberedt oss til brannvernuka 🚒 som alltid kommer i uke 38. Mye av barnas lek har handlet om brannbiler, brannslukking, brannmenn og branndamer, Bjørnis, sirener og samarbeid. Kubene våre har blitt til brannstasjoner, vi har slukket brann i høye bygninger, slukket Brann på IPaden, malt og laget brannhatter og vært på besøk på brannstasjonen. Ikke minst har vi hatt brannøvelse to ganger, både med utgangspunkt fra uteplassen og fra lek inne. Nå gjenstår bare referansesjekken, hvor ansatte spør barna om hvordan de har opplevd denne uken. Det meste av planene for brannvernuka, er utarbeidet sammen med barna. Derfor er det også de som skal få gjøre de mest verdifulle evalueringene.

Tid for takknemlighet.

I dag den 22.9.24 er det høstjevndøgn. På engelsk kalles det equinox, fra latin, som betyr «lik natt». I dag skinner solen rett på ekvator og dag og natt er tilnærmet like lange. Nå er lys og mørke i god balanse, men som vi vet vil mørket vokse fremover ~ helt til vintersolverv. Vi her i nord sier nå farvel til sommeren og velkommen til høsten. På Nordpolen markerer høstjevndøgn starten på 6 måneders mørke. Hos oss er det ikke tilsvarende, for det er godt her i solsteken mens jeg skriver dette, men naturen skal nå gjennom sin årlige hvileperiode og leverer resultatet av sin overflod. Det er derfor en fin tid for feiring og takknemlighet. Nå høstes det meste av det som ble sådd i våres. Det er tid for eplekaker, viltgryter og fårrikål, og det feires med oktoberfestivaler hvor vi drikker øl og vin av innhøstet korn og druer. Høstjevndøgn markerer starten på høsten som tikker og går frem til vintersolverv, som igjen strekker seg frem til vårjevndøgn, som etterfølges av sommersolverv. Slik bygger disse 4 astronomiske sykliske hjørnesteinene årstidene år etter år, inn i det uendelige. Et gammelt værtegn lover en mild vinter, hvis det er varmt og tørt denne dagen.

Med ønske om en riktig fin høst og fortsatt god søndag.

Uke 39

Gamle-barn-fest er en årlig begivenhet hvor barn og ansatte som har sluttet, kommer på besøk. Vi legger frem Barnehageboka, hvor alle kan skrive eller tegne en hilsen. Og så deler vi ut Årbok 2023/ 24. Alle basene hadde laget pizza som ble servert i Hjerterommet. Hensikten med tilstelningen er å ta vare på vennskap, forankre minner og ettervarme.

To barn stod foran fruktkurven inne på vikingskipet og diskuterte alle eplene som var i kurven:

«Så mye epler vi har!», sier det ene barnet

«Oi, ja! Et av dem er blitt spist på også!», sier det andre barnet, og legger til:

«Kanskje flua har spist av den?»

«Nå fikk jeg også lyst på epler!» svarer barnet.

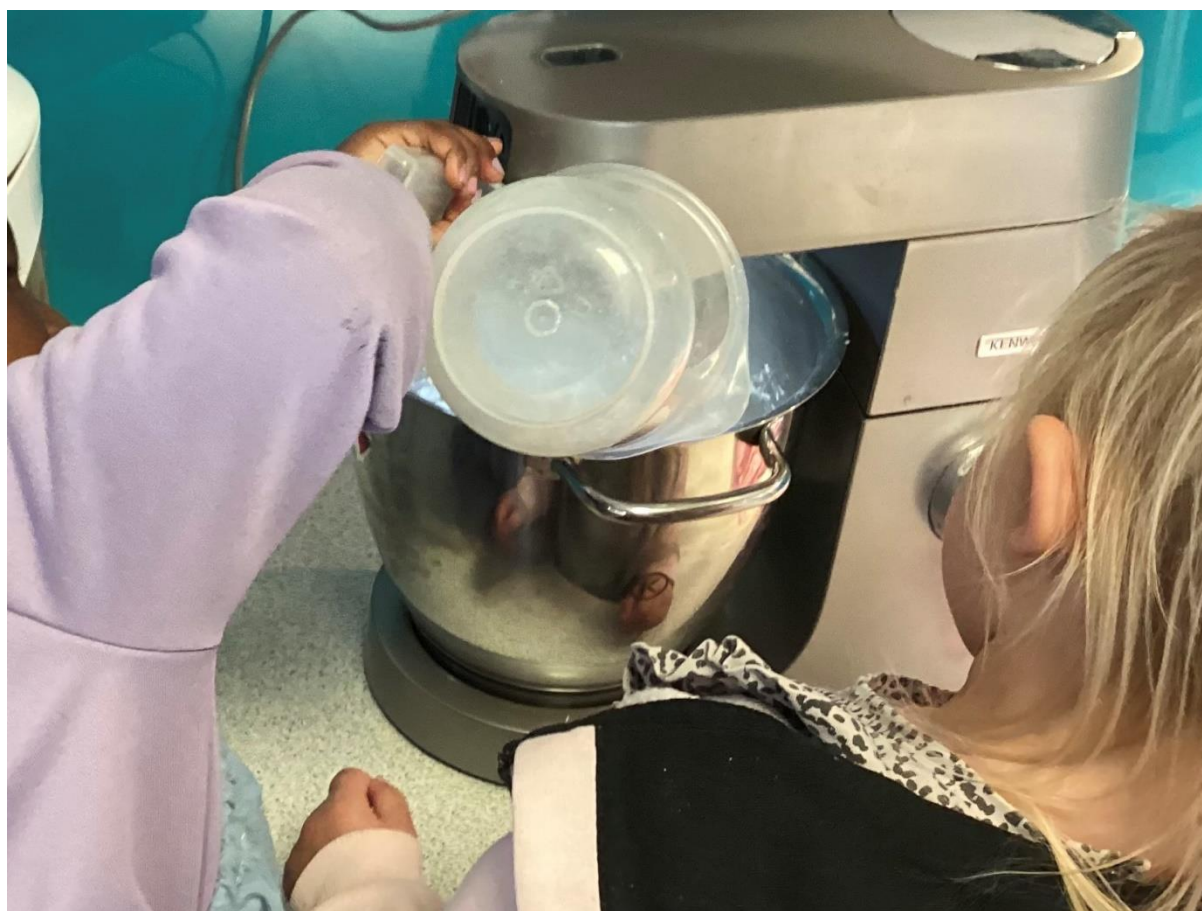
Det ene barnet snur seg til en voksen og spør: «Kan vi spise dem?»

«Ja, vi kan spise de, kanskje til frukt?», svarer den voksne

Barna undrer og tenker seg imellom, til slutt spør de: «Kanskje vi lage noe av eplene?»

Vi satt oss ned sammen foran iPaden, og begynte å søke opp hva vi kunne lage. Vi så på flere bilder av ting vi kan lage med epler, og til slutt fant de det som fristet mest: Eplekake!

Filosofiske samtaler handler om å være på som voksen, men bakpå. Være sammen og delta med barna, men la de undre seg, stille spørsmål og komme med sine egne ideer.

Litt om høstferie, Frans av Assisi og dyrenes dag.

Vi går nå inn i den uka som heter høstferie, her omkring er det den første uka i oktober. Før høstferien ble en uke lang, ble den kalt potetferie og varte kun torsdag og fredag. I Sarpsborg oppstod behovet for potetferie tidlig på 1940-tallet, i begynnelsen av 2. verdenskrig. Det var generell matmangel og også knapt med arbeidskraft. For å få den rimelige, men næringsrike knollen opp av jorda, måtte man tenke i nye baner. Større skolebarn og ungdommer ble sendt «av gårde» til nettopp gårder i nærområdet for å hyppe poteter først og fremst, men lønna var at barna fikk spise seg gode og mette på sikringskost, til og med dessert, fortalte min mor meg. Potetferien ble videreført til utpå 1960/70 tallet, før den gradvis endret seg til det vi kjenner den som i dag.

På fredag i denne høstferien, altså den 4. oktober har Frans av Assisi sin minnedag, da er det også dyrenes dag, det skal markeres også her i St. Olavs. Det er ingen tilfeldighet at disse to temaene møtes. Den godeste Frans er nettopp dyrenes vernehelgen, blant annet. Frans levde på 1200 tallet og er aller mest kjent for å ha startet Fransiskanerordenen, og er en av de mest kjente helgener i den katolske kirke. Men han skal ha vært svært glad i dyr og mente at de skulle være fri. En dag skal han ha møtt en gutt bærende på et bur med duer han hadde fanget, Frans kjøpte duene kun for å slippe dem fri. En legende forteller om da Frans møtte en forhatt og beryktet

ulv som plaget en landsby, ulven gikk til angrep på Frans også, som rolig fortalte ulven at han forstod den var sulten, men ba den om å la folkene i fred mot at de ga ham mat og sluttet å jakte den, hvilket så skjedde. Frans holdt også en veldig kjent og rørende tale til fuglene, den ble nedtegnet på 1300 tallet etter muntlig tradisjon. Den samme talen har inspirert både kunstnere og komponisten Frans Liszts. Fuglene skal ha blitt tiltrukket av Frans' stemme.

Og med dette ønsker jeg en fin høstferieuke til alle, enten man har fri eller ei, og en god dyrenes dag på fredag.

Uke 40

I dag har vi hatt besøk av ny oppvekstdirektør, Solfrid. Hun ble vist rundt i bhg'en: På Tømmerstokken hadde de hatt spill om følelser, på Fossefallet var de akkurat ferdig med musikksamling og bursdagskalender, på Vikingskipet bakte de sjoko-kake med pærer som de skal dele ut med Gledespatruljen. På Vikingene deltok Solfrid på sangsamling og spiste hjemmelagde fiskepinner med corn flakes.

"Hva er det?" spør et barn fra tømmerstokken og peker nysgjerrig mot brannalarmen vi har ute.

"Det er en brannalarm" svarer en av de ansatte.

Barnet stirrer undrende på den ansatte, og det øyeblikket ga oss en perfekt mulighet til å begynne å snakke om brannvern allerede tidlig i september. Fra den dagen har vi utforsket brannvern på mange måter – alt fra formingsaktiviteter til vår spennende tur opp til brannstasjonen.

Barna er fulle av undring, og deres nysgjerrighet åpner opp for dype samtaler og nye læringsmuligheter. Ved å følge opp spørsmålene de stiller, har vi kunnet utvide deres forståelse av brannsikkerhet, på en måte som også føles lekende og engasjerende for dem. Dette skaper ikke bare rom for læring, men også for morsom og meningsfull lek, der barna kan ta med seg det de har lært inn i hverdagen.

Dyrenes dag. "Alt levende liv har egenverdi", sa Arne Næss, en våre husfilosofer; «ulikhetene mellom oss og dyrene, gir oss ikke flere rettigheter enn dem, men flere forpliktelser til å bevare dem».

Dyrenes dag har vært feiret siden 4. oktober 1929. I St. Olavs markerte vi dagen med at barn og voksne hadde med kosedyr, vi sang dyresanger på Hjerterommet, spiste dyrekjeks og Fossefallet hadde dyreutstilling. Og så kom Khan Kiz på besøk, en bengalkatt.

Uke 41

Når du starter i barnehagen hos oss, er du helt spesiell for oss som jobber her. Tenk, vi har aldri møtt noen som deg før! Og du har begynt i barnehagen for å berike vår verden. En verden som hadde sett helt anderledes ut hvis ikke nettopp du hadde begynt. Fra det sekundet du setter foten innenfor døren i barnehagen, begynner vi å observere deg. Vi får informasjon om deg fra mamma og pappa også, men det viktigste for oss er alt det du viser oss i barnehagehverdagen. For i barnehagehverdagen er det din stemme som teller og som kommer frem. Du forteller oss hva du liker og hvordan du vil at din dag skal se ut - ikke nødvendigvis alltid med ord, men i leken og med kroppsspråket ditt.

At dine behov møtes og skaper endringer i både gamle rutiner, fysiske rom og personalets tilstedeværelse er barns medvirkning i praksis - og et grunntrekk ved Enhet Fossen pedagogikken.

På sensommeren og utover høsten er det tilvenning på småbarnsbasene. Tilvenningsperioden varer fra barna klarer å slippe foreldrene, til de skjønner, og kjenner til, det meste det meste av barnehagehverdagen; nye voksne og barn, rom og hus, materiale, utemiljø, nye rutiner og regler. Hvor lang tid dette tar, er svært individuelt. Noen barn trenger bare et par dager på å omstille seg, mens andre trenger måneder. Vi gleder oss daglig over barn som ønsker å prøve nye leker og aktiviteter, fordi de føler trygghet. Et eksempel på en slik ny aktivitet, har denne uken vært å jobbe med høstblader på småbarnsbasene gjennom klipping, liming og maling. Nye erfaringer og nye mestringsopplevelser for flere av barna.

Uke 42

«Kan jeg ta med discolampe til barnehagen?» spør et barn en ansatt i barnehagen. «Selvfølgelig kan du det, hvis det er greit for mamma og pappa.» sier den ansatte. «Da kan vi være på et mørkt rom og det lyser når vi danser!» sier barnet. De to snakker litt om at det nå er fredag og at til mandag kan det bli disco med discolampen til barnet. Mandagen kommer og barnet har med seg discolampen. Hun viser den stolt frem og det blir disco på basen. Barnets tilknytning og samarbeid hjem-barnehage er noe vi har fokus på hele tiden, som det står i årsplanen vår «Alt barnehagen gjør skal ha barnets beste som grunnlag og et nært samarbeid med hjemmet er viktig for å imøtekomme barnets behov» (s.14).

«Jeg har vært på lekeland!» sier barnet når hen kommer til barnehagen. «Har du det du, der er det gøy! Tok du noen sklier der?» spør den ansatte som tar imot barnet og praten om hva de har gjort dagen før, er i gang med både mor og barnet. Barnet slipper gradvis tak i moren sin og sier fornøyd «ha det» til moren sin. Gjennom den daglige kontakten får vi mulighet til å dele informasjon og beskjeder som kan bidra til et godt samarbeid mellom hjem-barnehagen, og på denne måten jobbe sammen for å tilrettelegge for barna sin trivsel og trygghet. I

Uke 43

Musikk styrker immunforsvaret, regulerer velværehormonene og skaper samhørighet mellom mennesker. Men musikk øker også hjernens endringsevne, bedrer konsentrasjonen og gjør at barn utvikler språk raskere.

St. Olavs har i flere år jobbet med å bygge opp et musikkmiljø i bhg'en. Vi har store og små sangsamlinger med barna, musikkinnslag på markeringer og familiesammenkomster, og i år har vi tilsatt en egen musikkpedagog.

Uke 44

Trafikksikkerhet. I morgentimene i dag har barn fra alle basene vært ute på parkeringsplassen og formidlet følgende budskap:

- Rygg inn!
- Skru av motoren!
- Ikke parker på hellene!
- Bruk bilbelte!

Uke 44

Hva har vi lært i dag, av det som først var en keltisk skikk, som deretter ble en markering til minne om de døde, som på 1800-tallet utvandret til USA og til slutt kom tilbake til vår kultur i sin nåværende form - Halloween: Vi har lært å skremme hverandre, at en pizza kan være grønn, at is kan ha mange former, at det går an å grave store hull i en frukt og at dyr liker gresskarinnmat.

Uke 45

I barnehagen bruker vi ofte barns egne interesser og ideer som referanser i planleggingen av daglige aktiviteter. Dette handler om å la barna være med på å ha en innflytelse på det vi gjør sammen i hverdagene. En elev i praksis hos oss på Tømmerstokken introduserte en aktivitet der barna malte forskjellige farger på en eske, og deretter fant gjenstander i de samme fargene. Barna viste stor glede og engasjement for denne aktiviteten, og det inspirerte oss til å utvikle den videre i dagene etterpå.

Ved å ta utgangspunkt i barnas reaksjoner og tilbakemeldinger, skaper vi en inkluderende læringsarena der barna får være aktive deltakere. Dette gjør hverdagen meningsfull og stimulerende for dem, og det viser samtidig at vi verdsetter deres innspill som viktige bidrag i fellesskapet. På denne måten fremmes også barnas følelse av

Musikkrommet, personalet, 15.10.24

Uke 45

Formingsaktiviteter handler om å få konkrete erfaringer med ulike materialer, utforske egen kreativitet og samtidig møte nye begreper.

Tømmerstokken jobber med flere kreative aktiviteter for tiden. Nylig hadde barn og voksne en idémyldring sammen, ved å bruke ulike bilder av aktiviteter og dyr. Konkrete bilder, eller bilder fra nettet gir barna mulighet til å gjøre et valg utifra det som gir mest mening for dem.

I denne idémyldringen bestemte de seg for å gjøre en formingsaktivitet hvor målet er å sette ulla på sauene - ved å bruke en sko, maling, q-tips og en god porsjon finmotoriske ferdigheter. Foreløpig er esken malt, og har så vidt tørket. Videre er planen å lage huller i sauene slik at den kan fylles med q-tips inn de små hullene, og dermed bli full av ull.

Uke 46

På biblioteket har vi et sanserør, og for tiden jobber barna på Fossefallet med å fylle dette røret med vann. Det er en ganske stor jobb, for vi må gå frem og tilbake fra kjøkkenet med litermål i henda for å fylle opp. Noen ganger forsvinner det litt vann på veien tilbake mot biblioteket, og sokkene eller buksen må ta støytten. Men det går fint, en våt bukse er liten pris å betale når vi ser hvor fint det blir når vi kobler til røret. Det er helt fortryllende å se hvordan vannet sakte begynner å boble, og fargene kommer samtidig. Rosa, lilla, blå, grønn, gul og blank. I dag var det et av barna som syns han så en fisk inni røret. Hvordan hadde fisken kommet seg inn der? Var det en fisk eller en boble, og hvis det var en fisk var det kanskje en hai?

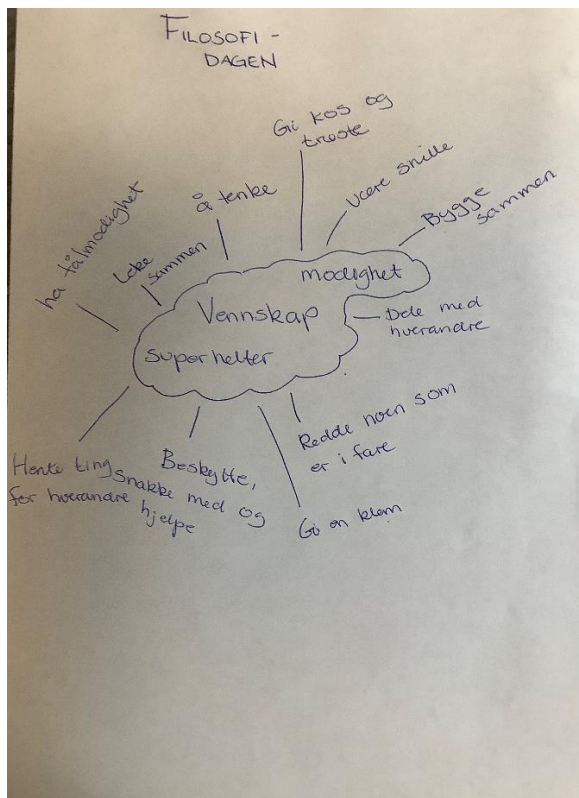
Litt filosofiske tanker var på sin plass i dag, for i morgen er det Filosofidagen i barnehagen vår!

Hva er filosofi, spør jeg barna mens vi leser den nye filosofiboka fra Familiebiblioteket vårt. Det er å tenke, svarer ei jente; jeg tenker på hvor lenge det er til vi skal på hytta og bade? Vi prater om hvor hytta ligger og hva hun ellers gjør der. Jeg har en løs tann, skyter en annen frem. Oi, hva skjer om vi drar den ut? Vi snakker om at man kan begynne å blø litt, at det kanskje gjør litt vondt og at det kan være skummelt.

Jeg spør hva en superhelt er, og da sier en gutt at en superhelt redder noen som er i fare, og så drikker de kaffe! Og så prater vi om det å være venner, gjøre ting sammen, bry seg og beskytte hverandre.

I siderommet høres latter fra en kinotilstelning, og noen andre barn kommer stolt og viser frem vennskapsbånd de har laget. På infoskjermer og storskjermen ruller bilder og sitater av husfilosofene våre. Slik markerte vi Verdens Filosofidag, med fokus på: Mot og Vennskap.

Uke 47

«Hvorfor er gresset hvitt? Er det snø?» spør et barn på Vikingskipet. Et annet barn svarer: «Det er fordi det blir kaldere». «Kan vi ake? Kan vi lage snømann?» spør flere av barna. Vi bestemmer oss for å dra ut på sykkel-tur for å se hvordan været har endret seg ute i byen vår. Da vi syklet holdt noen av barna seg foran øynene. «Det renner fra øynene mine!». «Ser du at det renner tårer?», «Ja! Mine gjør det også» snakker barna mellom hverandre. «Hvorfor blir det kaldere nå?» spør et barn voksen. Vi undrer oss sammen. Til slutt kommer vi frem til at det snart er vinter. «Da har jeg snart bursdag da!» sier et barn som har bursdag på vinteren.

I vår årsplan s. 3, står det: «barn lærer av hverandre, og voksen lærer av barna». Alle har sine styrkesider, og gjennom at vi undres sammen, så lærer barna av hverandre, det kan sette i gang tankeprosesser, og vi lærer kanskje noe vi ikke vet fra før.

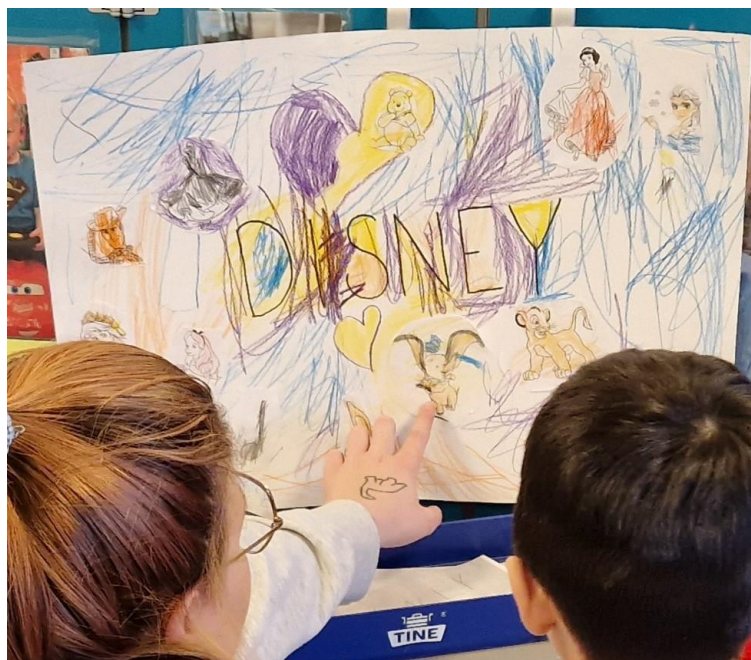
Årets Valg. Å lære hva et demokrati er i praksis, er en del av barnas danning. Det hevdes at en voksen gjør ca 35 000 valg i løpet av et døgn. I dag har barn og foreldre i St. Olavs fått ett spesifikt valg: å stemme frem et musikktema som vi skal jobbe med resten av bhg-året. Fra før av hadde personalgruppa stemt frem seks temaer: Disney – Naturen – Verdens land – Musikk fra 50-90-tallet – Følelser – Eventyr. På mandag blir det opptelling av stemmene.

Uke 48

Valg i barnehagen. I dag har vi talt opp stemmene - i alt 124:

Disney: 31 stemmer
 Naturen: 26 stemmer
 Eventyr: 23 stemmer
 Følelser: 21 stemmer
 Musikk: 50-90 tallet. 17 stemmer
 Verdens land: 6 stemmer.
 Vinner er Disney, som da blir vårt musikktema resten av bhg-året.

Julekonsert. I morgentimene i dag har vi hatt vår årlige julekonsert ute foran barnehagen. Vi installerte oss med scene, anlegg, piano, gitar og fire sanger på repertoaret: På låven sitter nissen, Musevisa, Tenn lys og Vi tenner våre lykter.

Uke 49

Her i St. Olavs barnehage veileder og hjelper vi barnet til å danne seg selv i et samspill og fellesskap med andre. Dette skjer ved at vi gir barna opplevelser og utfordringer i de varierte leke og læringsmiljøene vi tilbyr dem. Inne på basen Olav Digre har vi mange små barn for tiden, og de bruker kroppen sin masse for å fortelle oss hva de vil.

Musikk er et språk vi alle forstår, uansett alder, nasjonalitet eller språk og inne på Olav Digre er det masse musikk. Noen barn vil ha instrumenter, noen vil heller danse, mens andre igjen vil sitte trygt på mamma eller pappas fang og bare observere, og det er rom for alt. Barna opplever å bli tatt på alvor ved at de får ta sine egne valg, i sitt eget tempo.

Kroppslig uttrykk er den første spire til demokratiets gi og ta, og å lytte og kommentere. Med hele kroppen sin forteller de oss om de har innvendinger eller godtar de forskjellige utfordringene de står ovenfor i løpet av dagen. Responsen de får av andre barn ut ifra deres handling, og responsen i fra oss voksne, gir barnet erfaringer til videre læring.

I dag er det 6 desember, Den hellige Nikolas' minnedag. Opprinnelig den store gavedagen i mange land. Den hellige Nikolas av Myra er opphavet til den figuren vi i dag kjenner som julenissen. Ordet nisse er en variant av navnet Nils, som er den nordiske formen av Nikolas. I Nederland kalles han Sinterklaas, som ble til Santa Claus på engelsk.

St Nikolas ble født i det som i dag er Tyrkia i ca år 270. Han ble biskop og han var vidt kjent for sin gavmildhet. Det eksisterer flere legender om han. Den mest kjente er om hvordan han hjalp de fattige ved å slippe poser med gullkuler ned i pipa. Låter det kjent? Og den dag i dag er det vanlig blant katolikker i verden å gi barna sjokoladekuler eller sjokolademynter. Han ville ikke selv ta æren for å hjelpe, derfor ga han de trengende hjelp på denne måten. Siden han var biskop ble han alltid avbildet i sin røde bispekåpe og en rød bispelue med hvit kant. Det er lett å følge tråden fra det til den røde nissedrakten og nisselue. Han var også alltid avbildet med skjegg. Da legenden om St Nikolas kom til forskjellige land, ble den også blandet med lokale folkløse tradisjoner. I Norge blandet man inn troen på vetter som bodde på bondegårder og passet på folk og dyr, slik endte vi opp med fjøsnisser (som På låven sitter nissen)

Nederlandske innvandrere spredte legendene i USA og diktet A visit from St Nicholas (1823). Men det var først på 1930-tallet Coca Cola lanserte bildet sitt av den runde og rødkledde mannen. Disneys versjon som vi kjenner fra tegnefilmen på tv julaften, Santas Workshop, kom i 1932.

St Nikolas har satt sitt preg på Sarpsborg også, kirkeruinen på Borgarsyssel er etter en St Nikolaskirke, oppført i ca år 1130, og veien som fører til museumsområdet heter St Nikolas gate.

Så med dette vil jeg bare slå fast, at joda, julenissen fins!

Riktig god 6. desember ~ feire med sjokolade.

Juletre er en kristen tradisjon. Det er også juletrefotoen gjennom sin opprinnelige korsform. I jula skulle korset være gjemt under treet. Vikingene tok i år på seg oppdraget med å felle et tre på plassen vår i Hafslundskogen. Vi brukte litt tid på å finne et tre som passet. Barna var litt uenig om størrelsen; det ene treet var altfor stort, et annet var for lite, som et babytre, sa de. Omsider fant vi et tre de fleste syntes var fint, tok frem buesagen, en slik man sager to og to, prøvet og feilet med sagen, og til slutt fikk felt treet, en fin furu.

Uke 50

I dag har Vikingskipet tatt turen til byen for å spre juleglede. I forveien hadde barna valgt ut bamser, bøker og leker vi ikke trenger lenger, og pakket det inn som julegaver. Disse julegavene bestemte vi oss for å gi til familier som kanskje ikke har så mye. Dermed dro vi

Frelsesarmeen i sentrum for å gi julegavene til dem. Vi snakket mye om temaet fattigdom i forveien av besøket, og at i julen så handler det ikke bare om å få, men også å kunne gi.

«Jeg syntes denne bamsen var fin, kanskje noen barn vil bli glad for å få denne?» sier et barn, når vi plukker ut tingene vi velger å gå bort.

Da vi var ferdig med besøket hos Frelsesarmeen, gikk vi rundt i byen og ga ut pepperkaker. «Vi må si god jul til de vi møter!» sier et av barna som ivrig følger med på hvem vi møter. «Der kommer det en», ble det gjentatt flere ganger på veien. På slutten av turen, fikk vi høre rykter fra flere vi møtte at nissen ligger og sover i et av vinduene ved torget! Dette måtte vi ta en titt på! «Han snorker!», «Han var liten», «Våkner han ikke snart?». Barna undret seg imellom over nissen som lå og sov og snorket i vinduet.

I vår årsplan står det at «all erfaring og alle situasjoner kan bidra til utvikling, læring og sosialisering».

Vi har sang og musikk en gang i måneden på Kruseløkka omsorgs/eldresenter. I dag gikk vi Lucia for dem. Det var mange spente beboere som satt i ring og ventet på barna. Vi ble varmt og godt tatt i mot. Og barna var like spente! De ikledde seg sine hvite kjortler og skjorter, og fikk et lys hver. "Hvem skal være Lucia? Hvem skal ha krona på hodet?", kom det fra flere av barna. Det hadde vi bestemt på forhånd. Til sammen gikk vi tre hele runder og sang "Svart senker natten seg". Etterpå satt vi oss i sirkelen til beboerne og sang flere julesanger. Vi fikk lussekatter og saft da vi var ferdig, og noen hadde samtaler på kryss og tvers av alder og generasjoner.

I dag var dagen barna har ventet på, Lucia. Barna var spente på å gå i tog og gledet seg til å feire lysfest med familien. Selv med en Lucia i front er det en dag for samhold, kos og gode lussekatter. Med flere uker nå hvor julemusikk har vært sentralt, har barna øvd mye på Luciasangen. Som noen av barna tidligere denne uken har fremført på Kruseløkka omsorgs/eldresenter, og Valaskjold barnehage.

Med mange foreldre, søsken, besteforeldre, og venner startet Tømmerstokken og Fossefallet lystoget. Sammen med alle sang vi Luciasangen flere ganger til Vikingskipet og Vikingene kom med sitt tog. Med Luciasangen og Santa Lucia fra jul i svingen, var det musikk i alle ører, og vi samlet oss på hjerterommet for å synge flere julesanger. Barna OG familiene var kjempeflinke til å synge, noen måtte til og med felle en tåre. Etterpå ble det servert lussekatter som barna og de voksne hadde lagd sammen, og saft og smoothie som drikke. Det var en dag St Olavs ikke vil glemme! Med det ønsker vi alle dere en god helg, og videre en god Luciadag!

Lucia, minnedag 13. desember, kunnskapsformidler Bente forteller:

I dag er det Luciadagen, egentlig minnedagen for den Sicilianske martyren den hellige Lucia. Selv om Lucia er en helgen og minnedagen hennes markert i liturgiske kalendere til de ortodokse og katolske kirker, har dagen blitt utbredt også utenfor de katolske og kristenortodokse land. Siden 1890 årene har dagen blitt markert i Sverige, med Luciabrud og Luciatog. Derfra har skikken spredt seg til de øvrige nordiske land. For oss er dagen en del av førjulshyggen, siden den hvert år kommer i adventstiden. Det er tilfeldig at det faller seg slik, dagen hennes markeres den 13. desember siden det skal ha vært dagen hun led martyrdøden pga sin kristne tro. Lucia ble født på Sicilia i år 286 og døde i år 304. Hun avga et løfte til Gud om å leve i sølibat (ugift) fordi hun følte seg bønnhørt etter at moren hennes ble frisk etter alvorlig sykdom. Hun var da allerede lovet bort til en mann som ikke delte hennes tro, og da hun nektet å gifte seg med ham, svarte han med å angi henne til stattholderen på Sicilia. Dette var under keiser Diokletian, som drev en voldsom kristenforfølgelse i år 303/304. Hun ble forsøkt henrettet på ulike, bestialske måter, bl.a ved å bli helt kokende olje over, men hun forble uskadd. Til slutt døde hun av et sverd gjennom halsen.

Med dette mørke bakteppet er det vakkert at hun fortsatt minnes med noe så fint som sanger, barn, lys og godt bakverk. Med dette ønsker jeg alle en god og lys Luciadag, tusen takk til alle som gleder noen med sin sang i dag.

I St. Olavs barnehage har vi hver måned et nytt pålegg som barna blir introdusert for, og denne måneden er det gomme.

Gomme er en tradisjonell norsk melkerett som fremstilles ved å skille ostestoffet fra melka. Gomme er et slags pålegg som brukes som tilbehør til lefse og vafler og på brødskiva. Gomme er vanlig i mange deler av landet, og har mange lokale navn. Varianter kalles gubbost, gumme, gome, gombe, rauost, mølse, søst og dravle. Noen bruker rosiner i gommen, og noen bruker ris.

Oppskrift: 1 porsjon:

4 l helmelk 2 dl sukker 1 l kulturmilk 1 stk kanelstang 1 dæsj malt kanel (til å strø over til slutt)

Fremgangsmetode:

Finn fram en tykkbunnet gryte og kok opp helmelk og sukker under omrøring. Når melken koker tilsett kulturmilk mens du rører. Melken vil skille seg og ostemassen begynner å klumpe seg. Tilsett kanelstang og la alt småkoke på svak varme i ca. 3-4 timer. Rør om av og til.

Melkeblandingen skal kokes inn til en fast masse. Rør oftere når massen begynner å tykne. Kok til gommen er lys gyllenbrun. Ta ut kanelstangen. Når gommen er ferdig kokt, kjør glatt med stavmikser. Dette gjør den mer smørbar. Ha gommen over i en skål og avkjøl helt. Dryss på malt kanel. Oppbevar i kjøleskapet. Gomme kan også fryses ned.

En del av barnas danningseise er å delta på en tradisjonell norsk julemiddag. I går begynte barna matforberedelsene, og i dag dekket vi til buffet i hjerterommet - for barn og personalet. Vi spiste ribbe, pølser, kyllingboller, fisk, hjemmelagde medisterkaker og surkål, rødkål, kålrabistappe, tyttebær og to sauser.

Nissefest er tradisjon, spenning og fellesskap. Dette sa barna etter dagens begivenhet, hvor det lot til å være en felles oppfatning om at det hadde vært to nisser på besøk:

- Det var to nisser, en spiste grøt og en lå på benken og sov.
- Den ene nissen var skummel, den andre fikk vi gave av.
- Julenissen bor på nordpolen, fjøsnissen bor på låven.
- En nisse passet dyra, den andre delte ut gaver.
- Det var bare den grå nissen som danset da vi sang.
- Nissen ville ikke ha grøt, han ville bare hoppe, og han så på klokka for han hadde dårlig tid, men han leste brevet vårt.
- Det var mammanissen som kom på besøk.

Før ble 23. desember kalt Torlaksmesse, etter den islandske biskop Thorlák Thorhallson (1133-1193). Tollesmesse og sjursmesse var også navn på dagen vi kaller lille julaften.

I St. Olavs har vi lekt, brettet papirfly, laget bananpannekaker, vasket forklær, kokkeluer og stoler, merket lekekasser og hengt opp de nyinnkjøpte gitarene. Hva er vitsen med å vaske stolene, spurte ett av barna, hvorpå en svarte: fordi da kan vi bruke dem flere ganger. God jul fra oss i St. Olavs!

2025

Uke 1

I St. Olavs er bålpyring en del av det barna skal få erfare. I dag har vi laget pagodebål i grillhytta i bhg'en. I forkant hadde vi bakt pinnebrøddeig som barna grillet.

Uke 2

Noe av det viktigste i barnas dannelsesprosess, er relasjonene; å få være menneske i møte med andre mennesker, uavhengig av alder. Hver måned besøker en gruppe barn fra alle basene, Kruseløkka sykehjem. Da synger vi, spiser og er sammen med de eldre.

Etterpå, da vi snakket om hva vi hadde gjort på Kruseløkka, sa barna bl.a.: «Jeg sang Mikkel rev. Jeg hadde ost på brødskiva. Jeg snakka med en gammel dame. De hadde ikke lussekatter som forrige gang, men vi fikk saft».

På basen Olav Digre er foreldrene sammen med barna sine under hele besøket, og vi ansatte tilrettelegger for meningsfulle opplevelser for liten og stor. På "Foreldrenes dag» er meningen at vi ansatte kan lære av foreldrenes matkultur, og barna får være med hvis de vil det. Her har vi gode muligheter til å synliggjøre og fremheve mangfold som grunnlag for utforskning og læring. Dette er med på støtte både foreldrene og barna til positiv identitetsutvikling og gir en god selvfølelse. Det er godt for foreldre å få muligheter til å bidra med aktiviteter som gir kulturelle uttrykk, og som gir oss ny kunnskap.

Uke 3

Like før jul stemte barn og foreldre frem Disney som tema for et felles musikkprosjekt. På personalmøte i januar drodlet vi frem noen ideer, bl.a. utearenaer for musikk, velge *en* Disney-figur å ha fokus på, lage kostymer, vandre-teater og maskot. Ideene til personalet blir så inngangsporter til samtale og erfaringsdeling med barna, slik at de får være referanser og delta på planleggingen videre. Hvis vi kobler prosjektet opp mot et dannelsperspektiv, så var Walt Disney opptatt av klassiske familieverdier, og det å følge sitt eget hjerte og finne sin egen sannhet. Ikke helt ulikt kjernen i vår hverdagspedagogikk.

Denne uken har bydd på flere opplevelser rundt prosjekt Disney, og ulike matretter. Flere barn har iverksatt prosjekt Frost, hvor de har skapt snøkrystaller, nordlys, og sunget sanger fra filmen Frost. Selv om disse vinterdagene har hatt mye sol og varme, har vi fortsatt bevart vinter gjennom dette prosjektet.

I dag var den store båldagen. Alle barna ble invitert ut for å grille fiskekaker, pølser, og spise salat ved bålet. Med sanger, god stemning, og litt ketchup flekker hadde barna det kjempe hyggelig på denne dagen før helgen. Målet med denne bålingen var å vise hvor opptatte vi i St. Olavs er på tur og uteliv for alle sammen, men også for å markere at hele Norge skal bålet i morgen 18.01. Dette var en opplevelse vi kan dele med de andre barnehagene i virksomheten, siden det var bål hos Fritznerbakken og Valaskjold også i dag. Med dette ønsker vi dere alle en god helg, og gleder oss til en ny uke på mandag!

Uke 4

Danning i barnehagen handler om å gi barna verktøyene de trenger for å utvikle selvstendighet og nysgjerrighet. Når barna lærer å tenke selv, stille spørsmål og reflektere over både egne og andres tanker, styrkes deres evne til kritisk tenkning og selvforståelse. Dette legger grunnlaget for en sunn og robust selvfølelse.

Hos oss på småbarns basen handler det også om å inkludere de minste barna i små, men viktige hverdagssituasjoner. Enten det er å velge hvilken sang vi skal synge, hjelpe til med å dekke bordet eller utforske uteområdene sammen - får barna kjenne på mestring og tilhørighet. Gjennom lek og undring opplever de glede over å lære og utvikle seg sammen med andre.

En flott uke ligger bak oss på Tømmerstokken! Vi har hatt nydelige vinterdager med mye snø som vi har benyttet oss av. Barnehagen har kjøpt inn nye akebrett og det ble tatt godt i mot av store og små barn. De fleste viste stor glede ved å sitte på ett akebrett og ake ned bakken sammen og alene. Noen av barna har lagd snømann og snøballer, noen har husket og til og med gikk det an å sparke ball i snøen. Vi kan gjøre mye forskjellig i snø, og de aller minste barna har fått noen nye erfaringer. Vi har også laget mat på bålpanne ute, hvor barna grillet pølser og fiskekaker, og drakk kakao.

I dag har hele barnehagen hatt vinterdag sammen med skigåing, aking, snømannlagning, snøballkasting, skihopper-baner, flaskebaner, kjeksstasjon og kakaostasjon. Alt i alt en flott uke for store og små;)

Uke 5

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverden, som en del av deres dannelsesprosess. Et samfunn og en kultur som er litt ukjent for de minste barna, er den samiske kulturen. Denne har vi nå begynt å bli kjent med, ved å bruke lys og lyd elementer som barna synes er spennende. Gjennom vår egen mini lavvo med «nordlys» og musikk, ser vi nærmere på ulike begreper som hører til den samiske kulturen.

På Fossefallet jobber vi jevn og trutt med Disneyprosjektet, og nå er det Jungelboken som har blitt en hit blant barna. Begge kubene våre har blitt til en jungel hvor bilder av Baloo, Shere Kan, Mowgli, Kong Louie, Bagheera, Akela og Kaa henger i taket, og stemningen inni er ganske grønn og spennende. Barna liker svært godt å kunne slå seg løs i rolleleken som slange, tiger, ulv og apekatt. Også spiller og synger vi «Ta livet som det faller seg», for i den teksten ligger det gode råd som både dreier seg om danning og egen utvikling.

Uke 6

På Vikingskipet har vi fått nytt lekekjøkken og nye leker som barna har vært med å kjøpe i butikken. Nå er leken i full gang i kjøkkenkroen. «Lage smoothie» sier et barn og finner frem glass og «fyller» det med vann. Hen legger deretter lekejordbær i glasset og rører det sammen. «Her, smake!» sier barnet og gir det til en voksen i barnehagen. «Tusen takk, hva slags smoothie er det?» spør den voksne. «Jordbær!» sier barnet og peker på jordbæret i glasset. Et annet barn gir lekepenner til en voksen og sier «penger, få mat.» «Tusen takk» sier den voksne og er på vei til lekekjøkkenet da barnet sier «maten er ikke ferdig ennå!». Den voksne setter seg ned igjen og barnet fortsetter med maten. «Hva lager du?» spør den voksne. «Pølser og egg» sier barnet og fortsetter å «steke» maten. Den voksne er bevisst på å bruke språket hele tiden og leken fortsetter. Som det står i årsplanen s.5 «gjennom lek tilegner barna seg kunnskap og erfaringer sammen med andre barn og voksne.»

Denne uka har vi lekt, lært og spist i samiske omgivelser. Vi satt opp lavvoen i Hjerterommet, lagde bidos og gakk, hadde besøk av en same, tente bål, hadde quiz og kastet lasso ute, tegnet flagg og lekte med dukker.

Uke 7

På personalmøte i kveld har vi jobbet med å dokumentere «Barna som referanser». I årsplanen tar vi for oss side for side, denne gangen temaet Lek. Noen har vært på «Sammen om-kurs» og delte av sine erfaringer vedr positivt klima og emosjonell støtte. Kompetansegruppene har drodlet rundt Disney-prosjektet, og under HMS, var vi innom avvik, trivselstiltak og nærværarbeid. Og så har ett av personalets realkompetanse kommet til anvendelse: Venus har laget middag til alle: Butterchicken m/ ris, dal, salat og nanbrød.

I går gikk en gruppe vikinger tur til Kulås for å lete etter skatter. Med seg hadde de hver sin bøtte. Da vi kom utenfor porten fant et barn den første skatten, en kongle som glitret fra frosten og solen. Den skal jeg ta i bøtten min, sa barnet. Dette satte i gang de andre barna og snart hadde barna fylt opp bøttene med kongler, blader, pinner, søppel og en gulrot. Vi gikk rundt i Kulås, utenfor alle stier og barna latet som om de var på hiking i store fjell. De stilte seg opp og så utover byen vår og kunne skimte barnehagen, og noen kunne se huset sitt.

På veien tilbake hadde et barn gjort seg opp en plan for hva han skulle bruke skattene sine til: Jeg skal lage et monster med bare pinner, pinnene skal være skarpe tenner, men jeg trenger kanskje litt maling også, kan jeg få det?

I barnehagen samlet det seg en gjeng rundt bordet og de begynte å lime, male og konstruere flotte kunstverk laget av skattene de fant på turen.

Uke 8

Barn leker fordi det er moro og spennende! I leken prøver barn ut ulike roller og ulike sider ved seg selv. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, spenning og engasjement ved å følge med i, og å legge til rette, for lek.

I vår årsplan står det at vi skal: «skape et inkluderende miljø som tilrettelegger og ivaretar leken». I Åpen barnehage har vi fått et nytt lekeapparat. I den er det spennende huler man kan kripe inn i, trapper man må klatre opp, for så å skli ned akebanen. Her kan barna oppleve spenning, samhörighet og mestring. De kan utforske og utfordre seg selv, og prøve ut når man selv er klar for det. Vi voksne støtter når barna gir uttrykk for at de trenger det.

I åpen barnehage er det et godt fellesskap blant alle de som besøker oss, og oss ansatte. Foreldrene og barna føler at det er «deres barnehage» og de bidrar så godt de kan. Tre foreldre skrudde opp det nye lekeapparatet mens vi ansatte lekte med barna deres. Det er en varm og god atmosfære som barna føler på, som er med på å gjøre åpen barnehage til et godt lekemiljø for barn, og er en magisk verden

Denne uken har vi vært på flere turer og lekt og utforsket nabobyen. Vikingskipet toget til Fredrikstad og videre med båt til gamlebyen, lekte på vollene og hilste på geiter og høner. Vikingene har tatt buss to ganger, den ene dagen til den nye lekeplassen ved Selbakk, Verksplassen, og i dag til Domkirkeparken i Fredrikstad, hvor de utfoldet seg i lekeapparatene.

Uke 9

Denne uken har vi hatt månedens pålegg ala Jungelboken - bananer og banos, og månedens lunsj - laks og fiskepinner, vi har laget Disney-kulisser, prøvd elgitar og det nye apparatet på Åpen, i morgen er det Fastelaven og karneval. Vi kan nøste opp læringstråder om at barna har fått nye førstehåndserfaringer, fått delta og fått fin- og grovmotoriske utfordringer. Men har vi også lekt, har vi gitt barna handlingsrom og utfoldelse til selve leken? Har vi voksne deltatt med barna, blitt inspirert og lært av deres lek underveis? Kanskje, men kanskje ikke nok. Det kommer an på hvem vi snakker med. Å finne en gylden middelvei mellom lek, kunnskap og utvikling av ferdigheter, er og blir et kontinuerlig og krevende pedagogisk arbeid!

Lek er bindeleddet mellom barnas identitet, kreativitet og utvikling. Barna har lekt på tvers av baser, og noen har fått muligheten til å dra på tur. I dag har de også kunnet uttrykke ulike karakterer gjennom karnevalet. Det har vært prinsesser, superhelter, magiske skapninger, dyr, og andre spennende roller i barnehagen i dag. Med barn og voksne i kostymer har vi sammen lekt, danset, sunget, og lagd mat. Sammen med de voksne stekte barna svine-, kylling- og halalpølser. Barna fikk muligheten til å vise seg frem for hverandre på "catwalken" vi lagde, med ordentlig moteshow-opplegg. Etter dette koste barna seg med fastelavnsboller som de hadde bakt sammen med voksne, for å markere fastelavnssøndagen som er førstkommande søndag. Og så var vi på skattejakt, og hver base fant en Mikke Mus i skattekista. Med denne dagen ferdig sier vi i St. Olavs god helg til dere alle sammen! Vi gleder oss til en ny uke med mye mer lek, og til å møte både barna og familier til Jungelbokdagen på onsdag 15:00. God helg!

Førstkommende søndag er det Fastelavssøndag, altså siste søndag før fasten. Den 40 dager lange fastetiden starter på Aske- onsdag og avsluttes påskeaften, sånn er det hvert år, men datoene endres og styres av påskeformelen. I år begynner fasten så sent som 5.mars. Fastetiden er en botstid hvor man tradisjonelt sett har avstått fra store måltider, alkoholholdig drikke, kaker og søtsaker, i tillegg bør man bruke tid på bønn, og spare penger for å gi til andre som ikke har like mye som oss selv. Starten på fasten blir markert på mange forskjellige måter, hvor den aller mest kjente og spektakulære er karnevalene i Brasil og Venezia. For nå er det karnevalstid, som fra latin ; carnevale, betyr noe sånt som «farvel til kjøtt». Her hjemme hvor hverken års- tid eller kulturen innbyr til samba i gatene, har vi skikken med å spise fastelavnsboller med og uten krem og pynte med faste- lavnsris, tynne greiner av bjørk som dekorerer med fargerikt silkepapir. Det viser vel at mennesker har behov for å markere overgangen mellom de ulike høytidene. I år er det fint at den muslimske fastemåneden ramadan og den kristne fasten treffes i kalenderen. Ramadan starter nå 1. mars og varer 1 måned fremover og da feires Eid av verdens troende muslimer. Vi hører så ofte om hva som skiller oss mennesker og ikke hva som forener, det gjelder særlig de store religionene, også. Men felles- trekkene mellom muslimenes Ramadan og den kristne fasten er flere, som bønn, å avstå fra mat og drikke, å gi av sin overflod og begge fører mot hver sin store høytid, nemlig Eid og påske. Det er nok lurt å ha noen uker hvert år, hvor man må prøve å nekte seg ting, man ellers alltid unner seg. Da smaker det litt bedre også, når man igjen kan kose seg litt ekstra! Og så minn- er jeg om hva navnene er på disse dagene fra søndag til onsdag før faste ; fastelavnsøndag, blåmandag, feitetirsdag og aske- onsdag. Askeonsdag har fått navnet sitt fordi man i katolske kirker denne kvelden kan få tegnet et kors i pannen av aske. Med dette ønsker jeg alle en herlig og morsom karnevalsdag, fastelavnsøndag og en fin og ettertenksom fastetid.

Uke 10

Med de minste barna på Tømmerstokken, er vi opptatt av gode erfaringer med å være ute i naturen. Vi legger til rette for turer som er tilpasset dem og deres behov, vi fokuserer også på selve turen og ikke målet vi hadde i utgangspunktet. Underveis er det viktig for oss at de får kjenne på selvstendighet, at de mestrer f.eks. det å gå en liten runde fremfor å sitte i vogn.

Fra årsplanen vår, handler 'ut i verden' for oss om at vi er til stede sammen med barna; vi plukker kongler, kvist og blader. Vi undersøker insekter, fugler og kanskje vi også får øye på større dyr. Ved å sette seg ned sammen med barna og ta deres perspektiv, kan vi oppdage at måten de ser på verden er ganske interessant.

Prosjekt Disney. Noen ganger drar vi ut i verden, andre ganger tar vi verden inn i bhg'en. I går hadde vi samling for hele familien - Jungelbok-frukt m/ musikk. Vi serverte eksotisk frukt og et sangrepertoar med: Ta livet som det kommer seg, Hakuna matata, Lille kattepus, Gutter og jenter og Bæ bæ lille lam.

Fuglekasseprosjektet er i gang! 🐦 ✨

Barna på Tømmerstokken har startet året med spennende samlinger om vårt fuglekasseprosjekt! Gjennom prosjektet har barna vært engasjert i flere kreative og praktiske aktiviteter – de har malt fuglekasser, skrudd inn treskruer og lyttet til lydene av ulike fugler som kanskje flytter inn i kassene våre. Vi har også skrevet ut bilder og snakket om hvilke fugler vi kan forvente å se.

Den ene fuglekassen har vi hengt opp rett utenfor basen vår, slik at barna kan følge med på hva som skjer der hver gang vi er ute eller fra vinduet. Den andre fuglekassen er plassert i et tre bak gjerdet, hvor hele barnehagen kan se den fra uteområdet. For å ta best mulig vare på treet, har vi brukt ståltråd i stedet for tau (som kan råtne) og dermed unngått å skru direkte i treet, slik at det ikke tar skade over tid.

Vi gleder oss til å følge med på om noen småfugler flytter inn!

Uke 11

11. mars er den store Barnehagedagen som ble markert for første gang i 2005. Målet er å synliggjøre kvaliteten i norske barnehager, hvert år med nytt tema. Slagordet i år: La leken leve!

FN definerer barns lek slik: enhver oppførsel, aktivitet eller prosess satt i gang, styrt og strukturert av barna selv; den finner sted når og hvor mulighetene oppstår.

Leken er det som best beskriver den norske barnehagens egenart. For barn er det å legge til rette for, rydde plass til, oppmuntre til og delta i lek, det viktigste personalet i barnehagen gjør. I rammeplanen for barnehager står det at «Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes».

Se dypt inn i naturen, og du vil forstå alt bedre.
Albert Einstein.

Når vi er ute i verden sammen med barna, åpner naturen seg gjennom de små øyeblikkene. Et snøfnugg som lander stille på en jakke, kan vekke undring og bli starten på spørsmål som leder oss nærmere en dypere forståelse både av naturen og av oss selv. Gjennom barnas blikk ser vi hvordan det enkle rommer det uendelige.

I arbeidet med temaet Ut i verden lar vi barnas interesser, drømmer og undring vise vei. Det er deres nysgjerrighet som former turene våre og gir oss nye erfaringer, hvor naturen blir en levende del av barnas læring og utvikling.

Uke 12

Ofte når vi skal handle ting til barnehagen, er barna med på dette og i dag gikk turen til Amfi Borg. Vi hadde så vidt fått stengt porten til barnehagen da et barn sa «se, et ekorn!» deretter oppdaget de flere fugler. Etter å ha sett litt nærmere på kråkene og skjærene så de at de hadde ulike farger, da sa et barn «det er ikke skjære, det er zebrafugl, den er jo svart og hvit!». Da barna hørte lyden av kråkene begynte barna å reflektere høyt sammen om lyden lignet mest på en hest eller sau «det er en blanding!» sa et barn og flere prøvde å lage lyden. Da vi kom oss på bussen, ropte barn ut alle kjente stedene de så på veien, «der er bowlingen!», «se, lekeland!», «nå skal vi under brua!». Da sa et barn «når vi kjører bussen, kan vi se mange steder!». Etter handleturen, hvor barna plukket ut blant annet blå og rosa blyantspissere, gikk vi ut for å spise lunsj. Vi satt oss på en benk hvor vi hadde togbanen på den ene siden, en stor kran som vi kunne se bak oss og en spennende gravemaskin på andre siden av veien. Da vi satt der og spiste sier plutselig et barn «der er det blomster!» og hestehoven måtte studeres. På vei tilbake sier et barn til en av de voksne «kan vi se på fisken i butikken?» og den voksne forstod at barnet ville til dyrebutikken. Der fikk barna møte blant annet slanger, fisker, fugler, skilpadder og gekkoer. Som det står i årsplanen vår vi «tilrettelegger for spennende turer» og at vi gjør dette for at «turer gir unike førstehånds erfaringer» (s.6).

Vikingskipet tok turen til Borgarsyssel museum da det var turdag. Når vi vandrer rundt utenfor alle de gamle bygningene, skapes det mange spennende samtaler. «Der bor fjøsnissen!» sier et barn som peker på stabburet. «Ja, han ligger å sover nå», svarer et annet barn. «Har det bodd barn her før?» spør et barn som undrer seg sammen med den voksne. «Da lekte de sikkert med disse!», legger barnet til som løper bort til styltene som man kunne låne og prøve! «Er det noen hjemme her nå?» spør et barn som deltar i samtalen, og banker på døra til det ene huset.

På vår vandring møtte vi på en eldre mann som var veldig engasjert i å fortelle barna litt om hva de brukte melkespann til før i tiden. «Disse hadde de hjemme før i tiden», sier mannen. Et barn spør: «var det melk fra ku i den?», et annet barn spør «er det melk i den nå?». Mannen bekrefter til barna at den er tom nå. «Kan vi ta med sånn hjem?» spør et barn som ivrig hørte på det mannen fortalte.

I vår årsplan (s.6) står det at vi introduserer barna for nye steder i nærmiljøet og historiske steder, og formidler kunnskap om turstedene for å gi førstehåndserfaringer.

Uke 13

Vaffeldagen 25. mars feires for å minnes at Maria fikk budskapet fra engelen Gabriel om at hun var gravid med Jesusbarnet. Vi har gjort dagen til en samarbeidsdag, hvor vi har forsøkt å vise vår takknemlighet til de vi samarbeider med. Renholdere, driftsteknikkere, leverandører og reparatører har alle fått vaffel.

TIL RENHOLDERNE
 CAMILLA, HEIDI, LINDA.
 TIRSDAG 25 ER DET
 VAFFELDAGEN.
 FOR Å VISE VÅR
 TAKKEMENLIGHET
 MELLOM VÅRT SAMARB
 EID, VIL VI INVITERE
 DERE PÅ EN VAFFEL.
 DE ER SIKKELIG
 GODE OG VI HÅPER
 DET VIL SMÅKE.
 VELKOMMEN.
 HILSEN BARN OG
 ANSATTE I S. TO LAUS
 BARNEHAGE

I dag har vi gjort noe nytt og tatt Disney-verdenen inn i bhg'en - i form av musikk- og bilde-quiz. Barn fra Fossefallet, Vikingskipet og Vikingene samlet seg rundt bordene i Hjerterommet. Vi fikk utdelt ark med bilder av ulike Disneyfilmer, lyttet til musikksnutter og gjettet hvilke bilder som tilhørte musikken. En oppleser på scenen ga oss til slutt de riktige svarene.

Uke 14

Mars – Månedens lunsj. Taco kom til Norge i 1965 og ble først bare solgt i Stavanger. Der var det mange amerikanske oljearbeidere som kjente til Tex-Mex-mat. Da det i 1986 ble arrangert VM i fotball i Mexico, ble mange inspirert til å prøve meksikansk mat, og på 1990-tallet hadde dette blitt veldig populært.

På fredag lagde Tømmerstokken månedens lunsj – Fisketaco.

I dag har vi gjort noe nytt og tatt Disney-verdenen inn i bhg'en - i form av musikk- og bilde-quiz. Barn fra Fossefallet, Vikingskipet og Vikingene samlet seg rundt bordene i Hjerterommet. Vi fikk utdelt ark med bilder av ulike Disneyfilmer, lyttet til musikksnutter og gjettet hvilke bilder som tilhørte musikken. En oppleser på scenen ga oss til slutt de riktige svarene.

Uke 14

Månedens lunsj - mars. Taco kom til Norge i 1965 og ble først bare solgt i Stavanger. Der var det mange amerikanske oljearbeidere som kjente til Tex-Mex-mat. Da det i 1986 ble arrangert VM i fotball i Mexico, ble flere inspirert til å prøve meksikansk mat, og på 1990-tallet hadde dette blitt veldig populært. På fredag lagde Tømmerstokken månedens lunsj – Fisketaco.

Ifølge rammeplanen skal barnehagen fremme et inkluderende og stimulerende miljø hvor alle barn skal oppleve å bli sett, og delta i lek. Miljøet skal støtte opp om lyst til å leke, utforske, lære og mestre, slik at barnas språklige bevissthet og oppmerksomhet øves opp, og deres forståelse for ord og begreper utvikles i leken. På åpen barnehage var det et barn, «Kari», som hadde skadet hånden sin hjemme, og måtte på sykehuset for å sy. Da hun kom i barnehagen var det flere av de andre barna som ble nysgjerrig på den bandasjerte hånden og hva som hadde skjedd. Et barn begynte å leke doktor på en dukke, og det endte opp med at dukken måtte på sykehus for å sy, akkurat som «Kari». Underveis i leken løp barnet frem og tilbake til pappaen sin, for å forklare hva det var hun gjorde. Her fikk barnet brukt både sitt morsmål med pappa, og norsk sammen med oss. Her var det viktig at vi visste interesse for barnets opplevelse og tanker sånn at barnet fikk lekt ut, og satt ord på sin opplevelse av dette. Vi voksne må være oppmerksomme, for å fange opp det barnet forteller med kroppen sin, hva det ønsker og har behov for. Etter «operasjonen» måtte dukken hvile, så da ble den lagt i sengen sin og så sang vi «so, ro,

lille mann». Underveis i sangen reiste barnet seg opp og sa: «danse», og selvfølgelig måtte vi danse nå som operasjonen på dukken hadde gått så bra, så da hentet vi farge-skjertene våre, og danset.

I dag har barna toget i puljer til personaldelen, til en klekkemaskin med fire egg. I morgentimene begynte eggene å sprekke og vi fikk erfare hvordan den første kyllingen kjempet seg frem i livet.

Uke 15

9. april, og om menneskers frihetstrang. Fra barnehagens kunnskapsformidler:

I dag er det 85 år siden Norge ble angrepet av nazi-Tyskland. Det var starten på 5 års krig og okkupasjon, og dagen da Norge gikk fra å være nøytralt til å bli en del av de mange land som måtte velge side og kjempe for sin frihet. Norges nøytralitet viste seg å ikke ha nevneverdig stor betydning for det regimet som gikk til angrep. Det var et overraskelsesangrep uten forutgående krigserklæring mellom 8 og 9 april mot en rekke norske byer, alle kystbefestninger og de viktigste flyplassene. Vår kjente dikter Arnulf Øverland beskrev angrepet slik; «Vi hadde

ikke skjold, vi kjente ingen fare, vi hadde venner bare. Da ble vi tatt med vold. Det hendte plutselig en natt. Vi våknet og vårt land var tatt.»

Arnulf Øverland ble arrestert i juni 1941 for å skrive antinazistiske dikt. I fangenskap i Møllergata 19 i Oslo fikk han smuglet inn en blyanstump og skrev dikt på dopapir. Han ble overført til konsentrasjonsleiren Sachsenhausen i Tyskland i 1942, der satt han til april 1945, da han ble reddet ut av svensk Røde kors en måned før krigens slutt. 44000 nordmenn ble arrestert i løpet av 2. verdenskrig. Mange for sin motstandskamp og for å hjulpet andre mot styresmaktene. Vanlige mennesker som ønsket å gjøre det gode, selv med fare for eget liv. Og hele tiden med håpet og troen på at dette skal engang ha en ende. Jeg må ta med et vers til fra diktet «Våre menn» av den samme Øverland. Skrevet 9. april 1941 ; « Du som forrådte landet, tro aldri det blir ditt. Kun de som gav sin frihet kan gjøre Norge fritt.»

Det er nesten umulig for meg å skrive om dette uten å ha med litt fra det kjente diktet ; 17. mai 1940 av Nordahl Grieg.

«I dag står flaggstangen naken blant Eidsvolls grønne trær. Men nettopp i denne timen vet vi hva frihet er. Der stiger en sang over landet seirende i sitt språk. Skjønt hvisket med lukkede leber under de fremmedes åk.

Der fødtes i oss en visshet, frihet og liv er ett, så enkelt så uunnværlig som menneskets åndedrett.»

Det sammenfatter alt, synes jeg, om hvorfor jeg skriver dette og hvorfor det er viktig å vite og å minnes disse historiske datoene og menneskene som gjennomlevde dette.

Frihet er for mennesket noe helt uunnværlig! Frihet til å snakke, le, skrive, synge, å være sammen og til å heise flagget sitt.

PS. Nordahl Grieg, norsk lyriker og krigskorrespondent (1902-1943) døde i det han var med i et britisk bombefly som ble truffet av granater i et angrep på Berlin, 2.12.1943. Han var også blant de som var med å frakte gullbeholdningen ut av Norges Banks hvelv på Lillehammer. Filmen «Gulltransporten» fra 2022 anbefales!

Påskefrokost, skattejakt og bakst skaper nye arenaer for samtale og spørsmål. I dag har barn og familier vært sammen i barnehagen til ferske rundstykker, egg og eggerøre. Etterpå hadde barna skattejakt ute med basen sin. Det var kunnskapsposter, kartlesing og en nedgravd kiste i sandkassa - som alle basene fikk grave opp. Utover formiddagen ble det bakt Kanin-boller til alle.

Uke 16

Språkarbeid i barnehagen handler enkelt sagt om å sette ord på alt som skjer, alt vi ser og opplever.

I går var Vikingskipet på tur til Landeparken. Vi hadde med «masse egg», lagde «kjempegode» vafler, hadde skattejakt, så på skyer og studerte trær. Vikingene var på tur til Kulåsparken. Vi klatret, studerte insektshotell, så salamandre og froskeegg i dammen, snakket om påskelilje, solsikke og årstiden, og var på påskeeggjakt.

Uke 17

Hvert år får vi midler til å styrke språkarbeidet i barnehagen. Noe bruker vi på ekstra personal, og noe bruker vi til innkjøp av materiell, som f.eks. bøker til Familiebiblioteket og Eventyrkoffertene. I fjor koblet vi også språkarbeidet til Tur og uteliv. Hver base ble enige om fem tursteder som hadde tilknytning til litteratur eller musikk. Avstandene ble «målt» opp og deretter fikk vi trykket opp turskilt.

Nå som telen har gått skal vi med hjelp av FAU samle alle turskiltene på en tre meter lang jernstang, og grave den ned i gressplen bak sykkelboden. Hvert skilt har et turnavn med avstanden - antall meter, og skal peke i den retningen som fører til turstedet.

Før påske og nå etter påsken har vi på Tømmerstokken jobbet med språk og kommunikasjon gjennom leken. Barna liker å leke med for eksempel baller og matlaging, de pusler, tegner og slipper fantasien løs ute i barnehagen og på tur. Barna leker sammen og de finner sin identitet og tilhørighet i rolleleken sammen med andre barn og voksne. Her kommunisere vi på tvers av alder og voksne, slik at alle kan leke sammen seg imellom. Barna har sammen med en ansatt god støtte i leken - en veiviser som er der for å veilede, støtte oppunder leken og være en støtte spiller i sin helhet.

I samlingsstundene våre deltar barna aktivt ved å synge og sette ord på det vi har som tema. Før påske snakket vi mye om agurkene og tomatene som vi hadde plantet og ikke minst kyllingene som var på besøk i barnehagen

Uke 18

I morgen kl. 15.00 er det 100-rettersmiddag i St. Olavs bhg. Hele familien er velkommen! Hver familie tar med seg en matrett. Matrettene danderer vi til felles buffet i hjerterom. I år åpner vi dørene slik at det også blir mulighet til å innta mat ute. Før vi spiser vil barna og personalet synge: «Rock'n roll Fiskeboll» og «Her kommer Ole Brum».

Nytt i år er at hver base lager en Disney-matrett:

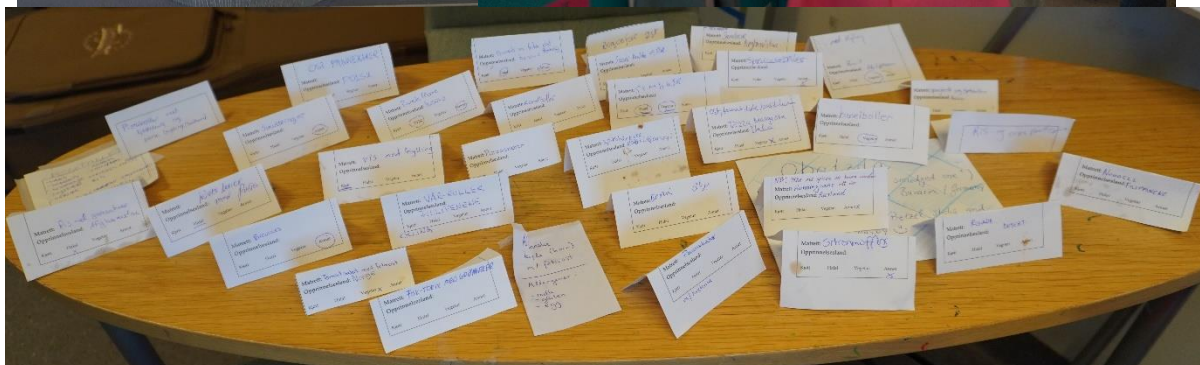
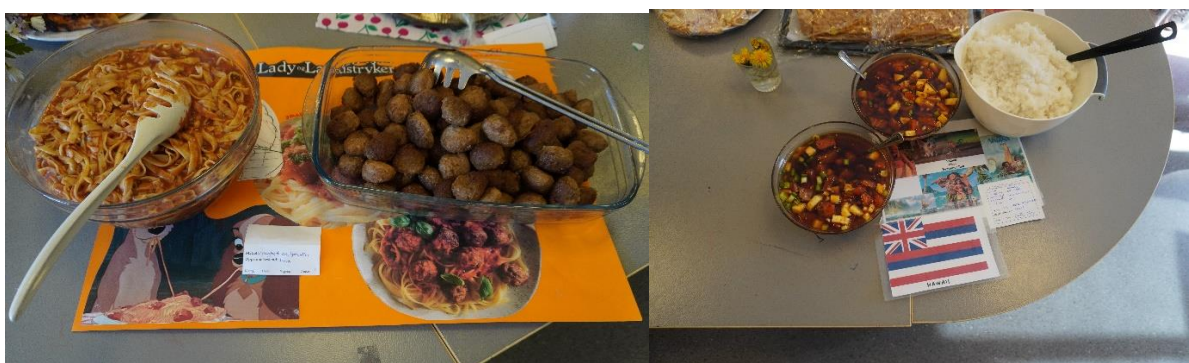
Tømmerstokken: Pasta og kjøttboller (Lady og Landstrykeren). Fossefallet: Poke (Vaiana).

Vikingskipet: Aladdins mat (Aladdin). Vikingene: Ost og kjeks (Roquefort). Olav Digre: Honningkake (Ole Brum). Velkommen!

I dag var det 100-rettersmiddag med barna og familiene. Buffetbordet i Hjerterommet bugnet av matretter, kaker og bakst, Disney og pannekaker nystekt på primus. Før vi spiste fremførte vi «Rock'n roll fiskeball» og «Her kommer Ole Brum».

Uke 19

I forbindelse med 100-rettersmiddag som årlig blir arrangert av barnehagen, var barna på vikingskipet med på å bestemme hva som skulle lages til denne dagen. Barna har den siste tiden begynt å interessere seg i baking, av alle mulige slag. Derfor bestemte vi oss for å utforske internettet, og finne bakst som blir laget i disneyfilmer. Barna kom over filmen «Snøhvit og de syv dvergene», hvor Snøhvit står på kjøkkenet og lager eplepai med dyrene i filmen. «Det ser så godt ut! Kan vi lage sånn?». Vi finner frem oppskrift på en slags eplepai- nemlig smuldrepai med epler. Under bake prosessen knar barna sammen deigen med hendene sine, kutter opp epler, koker eplene, legger de i former og fordeler paideigen over eplene.

Gjennom at vi viser pedagogisk omsorg hvor vi anerkjenner barnas emosjonelle uttrykk og skaper muligheter ut fra barnas ferdigheter, bidrar vi til at barna mestrer gjennom å erfare og gjøre i praksis (årsplan s. 🤖)

Uke 19 er det felles dugnad i Sarpsborg- nemlig våraksjon! Vikingskipet dro for å plukke søppel i kulås og nedover mot Sandesundsveien, og gjorde vårt bidrag for et renere miljø i Sarpsborg. Barna var svært engasjerte i å plukke søppel, og mens de plukker så sier de: «Vi rydder for å holde verden frisk», «Jeg vil plukke søppel med vennene mine!» Etter å ha plukket søppel en god stund, samlet vi alt av søppel for å se hvor mye vi hadde plukket, som et barn sa: «Det er sååå mye søppel her!». Når vi drar på turer stiller vi barna åpne spørsmål, og veileder de- og får frem barnas tanker og meninger. «Hva skjer om dyrene spiser søppel?» spør en voksen, og barna svarer «reindyrene blir syke hvis de spiser søppel», «spiser dyrene glass, så blir de syke og dør!». Barna kan, vet og vil- bare de får tid og rom til det. (Årsplan, s. 🤖)

Uke 20

Pedagogisk progresjon handler om at barna kan, vet og vil - bare de får tid og rom til det! Denne uken har vi rensset bedene og plantet urter og blomster, foran og bak. Vi har vært på handletur i forbindelse med «Månedens bakst», og lagd bløtkake. Og i dag tok vi bussen til Kalnes for å delta på «Bamsesykehus», der barna kunne få undersøkt bamsen sin og spise pølser.

Det nærmer seg 17. mai med stormskritt. Det skal handles, plantes, bakes, strykes og pyntes, for at alt skal skinne denne dagen. Men hvorfor feirer vi 17. mai, igjen ? Sånn egentlig ?? Hva skjedde ? Her kommer en liten repetisjon eller oppfriskning av historien rundt 17. mai 1814.

I 1814 etter at Napoleonskrigen til slutt endte, var Norge styrt av Danmark. Slik hadde det vært siden 1537. Danmark var på den tapende siden under Napoleonskrigen, og Norge ble da uavhengig en liten periode. Denne perioden som varte kun noen måneder, utnyttet Christian Magnus Falsen og Johan Gunder Adler godt ! Så før Norge igjen måtte ta farvel med sin

kortvarige selvstendighet, ettersom Danmark ble tvunget til å overdra Norge til arvefienden Sverige, hadde Norge fått sin egen grunnlov og det avgjørende med det, var at der slo det fast at Norge var et eget rike med en egen riksstyrelse og storting. Noe vi ikke hadde hatt siden reformasjonen i 1537. Utkastet til Norges grunnlov ble altså utarbeidet av Christian Magnus Falsen og Johan Gunder Adler og signert og godkjent av Nasjonalforsamlingen på Eidsvold 17. mai 1814. Den var inspirert av USAs uavhengighetserklæring fra 1776, den franske revolusjonen i 1789, den svenske regjeringsform av 1809 og den spanske konstitusjonen fra 1812. Den var blant Europas mest radikale, demokratiske og liberale og inspirert av opplysningstidens idealer, og da særlig Charles Montesquieus lære om maktfordeling.

Videre gjennom 1800 tallet og frem mot århundreskiftet, var det sterke nasjonale strømninger som til slutt ga oss vår fullstendige frihet som nasjon ved Unionsoppløsningen 7. juni 1905. Mer om den dagen senere en gang, for nå er det 17. mai det gjelder !

Barnetoget er en stor del av feiringen denne dagen, og mannen som skal ha en del av æren for det, er dikteren Henrik Wergeland. Han holdt sin første offisielle 17. mai-tale i 1833. I 1836 ble 17. mai markert som nasjonaldag. Det ble først forbudt fra svensk hold, av kong Karl Johan, men fra 1844 var det fri feiring av dagen. I 1870 gikk det første barnetoget med gutter og fra 1889 var også jentene med.

Så med dette ønsker jeg alle en feiende flott, både 16 og 17. mai-feiring **NO 🇳🇴** hipp hipp Hurra!

Store ting realiseres bare gjennom å perfektionere de små detaljene, sa John Wooden (amerikansk baseballtrener, Årsplan s. 8. I dag har vi planlagt, ordnet og feiret 17. mai. Vi spiste pølser, hadde potetløp, sekkeløp og boksekasting, og en ny førstehåndserfaring: kakekasting på musikkpedagogen. Toget gikk vi på barnehagens uteområde, akkompagnert av huspianisten, og sang "Ja, vi elsker" på scenen. Foreldrene hadde med kaker og fruktfat.

Nok en uke har gått forbi ved St.Olavs. Denne uken har vært innholdsrik, med flere turer og aktiviteter på basene. Med ordentlig sommertemperaturer hvor barna kunne leke med vannspreder ute, til tradisjonell norsk sommer med litt regn og vind, og jakke og støvler. Et av barna var kjempeglade for at det regnet i dag, for hen sa "jeg vil finne snegler ute i dag!". Noen barn besøkte Sandesundsveien skole for å leke og forberede seg til å starte

på skolen til høsten. Vikingene hadde treningsøker med den ene ansatte noe de synes var "utrolig morro"! Vikingene og Vikingskipet har også begynt å øve til fotballturneringen som skal være med de andre barnehagene i virksomheten. Med heiarop som "heia heia SFK!" og "heia heia St.Olavs" gleder barna seg til turneringen. Denne uken har det også vært musikk på tvers ved Fritznerbakken barnehage. Selv om været ikke var på topp, var det mye sang og dans fra barna i hele virksomheten. Skolestarterne besøkte også biblioteket for å snakke om boken "Alle sammen teller" av Kristin Roskifte. Denne boken har vi brukt i barnehagen de siste månedene, og barna fortalte oss at "Det var veldig gøy å få høre om boken av hun som har lagd den!" Med dette ønsker vi i St.Olavs dere alle sammen en god helg, og gleder oss til en ny innholdsrik uke. God helg!

Uke 22

Barnehagens rammeplan, «Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø» (s.44) I mai mnd. har vi ryddet og plantet i barnehagen og gjort den klar for sommeren. Vi har kjøpt inn jord, frø og planter til bedene våre, og barna har vært ivrige med i både planting, vanning og stell. Det er en super måte for barna å utforske hvor maten kommer fra, hele veien fra jord til bord. Dette gir gode muligheter for mestringsfølelse, og kan bidra til naturglede og engasjement for å ta vare på naturen. Viktig at vi legger opp til aktivitet som gir rom for opplevelser i den frie natur. Ekstra utfordrende var det når vi skulle blande inn hønsemøkk i jorda vår. Noen barn syntes det luktet vondt, og noen syntes det var ekkelt at vi skulle ha bæsjen til hønene i bedene våre. Det er viktig at vi voksne er aktivt med, og at vi sammen finner svar på det vi lurer på. At barna får være med på prosjekter over tid, og lære og oppleve at de mestrer ut fra sitt ståsted. Gi barna gode forklaringer, da forstår de verden bedre.

Mai - Månedens lunsj:

Uke 23

I vår barnehage arbeider vi målrettet for å skape et trygt og inkluderende læringsmiljø der barna opplever mestring, tilhørighet og glede.

Vi møter barna med anerkjennelse, tar deres perspektiv og legger til rette for medvirkning i hverdagsaktiviteter som lek, måltider og samtaler.

Slik fremmer vi barnas psykiske og fysiske helse, styrker deres sosiale kompetanse og gir dem viktige erfaringer for livsmestring.

💬 Husk: Snakk med barna – ikke bare til dem!

Regnbuen et optisk fenomen, som inntreffer når sola skinner på vandrdåper. Når to personer står ved siden av hverandre, vil de se hver sin regnbue, og hvis de flytter på seg, vil regnbuen oppstå i stadig nye regndråper. Det kan illustrere noe av kjernen i mangfold - at vi både er og opplever ting forskjellig.

Noe av det viktigste vi kan gjøre, er å være forbilder for barna i forhold til menneskerettigheter og verdier.

Mangfold handler om viktigheten av å få være seg selv. I dag har vi sunget, spilt, skrevet, tegnet, malt, laget mat og lekt under regnbuens urgamle symbolikk.

Uke 24

I dag har vi feiret Eid i barnehagen med en varm og koselig samling på Hjerterommet. Ibtesam fortalte barna om hvorfor vi feirer Eid – en høytid som handler om kjærlighet, takknemlighet og å være gode med hverandre. Det ble snakket om viktigheten av å dele glede med familie og venner. Barna fikk se symboler som bønneteppe, tasbih, måne og stjerne, og vi hørte på nasheed. Til slutt fikk alle litt smågodt.

Barnehagen er en arena for å skape og mestre fellesskap, i dag med barn fra virksomhetens tre barnehager: St. Olavs, Fritznerbakken og Valaskjold. Vi danset til oppvarming, spilte cup, hadde Barnehagepuls, fikk besøk av Otto og Spartus, og spiste is.

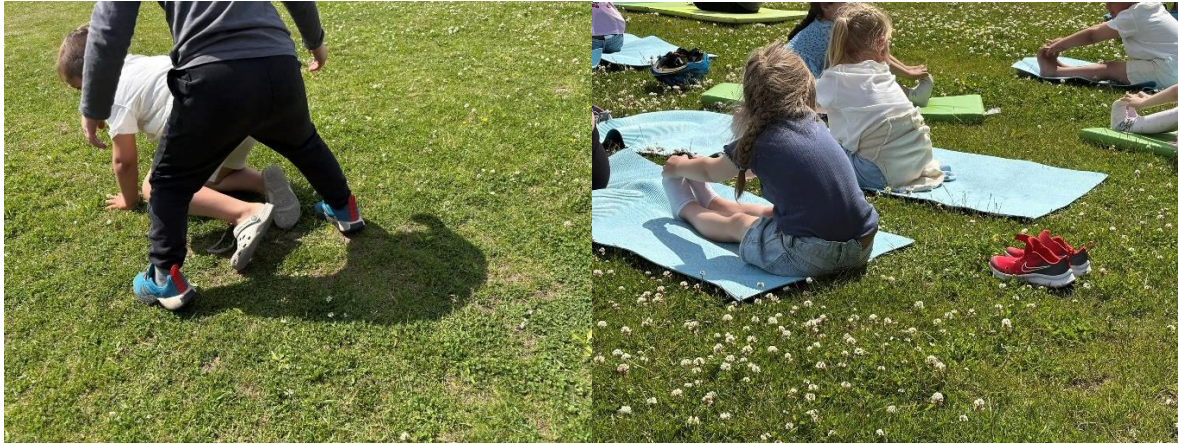

Uke 25

«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt samvær og fysisk og psykisk helse» (rammeplanen, s. 49). I barnehagen introduserer vi barna for nye aktiviteter som både kan by på fysisk utfoldelse, skape relasjoner og styrke den psykiske helse. Barna har blitt introdusert for en ny aktivitet, nemlig «stiv heks!» her gjelder det å løpe vekk fra hekse som prøver å ta de som ikke er hekser. Blir man tatt, må man stå helt stille og vente på at noen krabber under beina for å gjøre hverandre «frie» igjen. «Redd meg! Redd meg!» roper barna til hverandre. Barna har også gjort yoga! Med en rolig og

beroligende musikk, får barna tilrettelagt for hvile med fokus på pust og kropp. I tillegg til at det utfordrer barna positivt gjennom å kjenne etter kroppens funksjoner! Vi i barnehagen er opptatt av at barna opplever tilhørighet og får bruke kroppen sin aktivt i hverdagen (årsplan, s. 9).

Barnehagen er en arena for å skape og mestre fellesskap, i dag også med familiene. Sommerfesten har gått av stabelen, med sang på scenen, avslutning for skolestarterne, medbragt mat, is og overrekkelse av en stor godte-kurv fra foreldrene.

Barnehagen er en arena for å skape og mestre fellesskap, i dag med barn fra virksomhetens tre barnehager: St. Olavs, Fritznerbakken og Valaskjold. Vi danset til oppvarming, spilte cup, hadde Barnehagepuls, fikk besøk av Otto og Spartus, og spiste is.

Uke 25

«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt samvær og fysisk og psykisk helse» (rammeplanen, s. 49).

I barnehagen introduserer vi barna for nye aktiviteter som både kan by på fysisk utfoldelse, skape relasjoner og styrke den psykiske helse. Barna har blitt introdusert for en ny aktivitet, nemlig «stiv heks!» her gjelder det å løpe vekk fra hekse som prøver å ta de som ikke er hekser. Blir man tatt, må man stå helt stille og vente på at noen krabber under beina for å gjøre hverandre «frie» igjen. «Redd meg! Redd meg!» roper barna til hverandre. Barna har også gjort yoga! Med en rolig og beroligende musikk, får barna tilrettelagt for hvile med fokus på pust og kropp. I tillegg til at det utfordrer barna positivt gjennom å kjenne etter kroppens funksjoner! Vi i barnehagen er opptatt av at barna opplever tilhørighet og får bruke kroppen sin aktivt i hverdagen.

Vikingskipet har vært på tur til Landeparken. Der var det nye lekeapparater, som er inspirert av Vikingtiden. Dette passer utrolig godt til barna som har «Vikingskipet» som base i barnehagen. Barna utforsket den nye vikinglandsbyen blant lekeapparatene. De klatret bortover hinderløypen og ropte «jeg er viking!» og «jeg har vikingsverd og vikingøks!» da de oppdaget dem i løypen. På lekeplassen finnes også Tors hammer som barna prøvde å løfte sammen «Hvis vi samarbeider, så kanskje vi klarer det!». Mange utfordret også høydeskrekken i klatrestativet og fikk kjenne på mestringsfølelse da de nådde toppen «Se på meg! Se på meg! Jeg klarte det!» Som det står i årsplanen vår «barna skal få leve i lekemiljøer som utfordrer positivt og tar vare på dem». (s. 9).

Uke 26

Månedens bakst Juni – Nanbrød

I årsplanen vår står det skrevet: I barnehagen skal alle barna oppleve verdighet, integritet og inkludering - uavhengig av språk, religion, kjønn og opprinnelse. Barnehagen er en viktig arena hvor barn kan tilegne seg ferdigheter til å mestre et sosialt fellesskap.

Vi har vært på Kruseløkka sykehjem for siste gang dette året og dette var en veldig fin dag for både store og små. Hele 17 barn var med denne gangen, og vi sang en rekke kjente og fine låter. De eldre hadde gledet seg mye i forkant, og et par av dem danset og sang sammen med oss. Da et barn så lunsjtralla på sykehjemmet, utbrøt han i full iver «kan vi vær så snill å få litt saft?» Vi spiste lunsj hos dem og fikk servert saft, før det bar avgårde til gågata hvor vi sang for enhver som gikk forbi. Det å glede hverandre og andre med latter og sang, er viktig. Å ha det godt med seg selv og sammen med andre, og kunne gi bort en hjelpende hånd, har mye å si for å fremme god psykisk helse.

Gjennom sentrum stoppet vi ved lekeapparatene på oppfordring fra et av barna. Her delte barna på apparatene, hjalp hverandre opp og ned sklien og kjente på ekte samhold, mestring og fellesskap.

Tidligere denne uken har vi også hatt «Månedens bakst», der vi lagde en rett fra Pakistan som heter nan-brød - fylt med kjøtt, poteter og grønnsaker. «Dette var veldig godt, kan vi få mer?» var det flere av barna som sa da vi spiste. Gjennom å få medvirke i mat og måltidsaktiviteter motiveres barna til å spise sunn mat, og får da også en grunnleggende forståelse om hvordan sunn mat kan bidra til god helse. Både psykisk og fysisk helse henger sammen. Når vi lager varmmat fra bunnen av sammen med barna, gir det barna mestringsfølelse, ny kunnskap og mye sosialt samvær.

Uke 27

Tilstedeværelse for barna.

I denne uka har vi fokus på barnas deltagelse i leken og mestringsfølelse. Vi har vært mye ute og på tur som barna har ønsket selv også. I utelek ser vi at barna blir hørt og møtt på følelser. Barnas deltagelse i lek sammen

med andre er en god læring til å samarbeidet, fokusere og være delaktig i sin lek sammen med andre. De voksne som er sammen med barna ser at de vokser på det å mestre selv og at de føler at de er til nytte. Vi voksne er i nærheten til å kunne vise dem eller ta initiativ til at de kan mye selv når man først har lært dette på sin vei. Ingen oppgaver er for små eller store-man justerer underveis 😊. God voksen som er tilstede for barna gjør noe med barnas samspill og tilhørighet 😊.

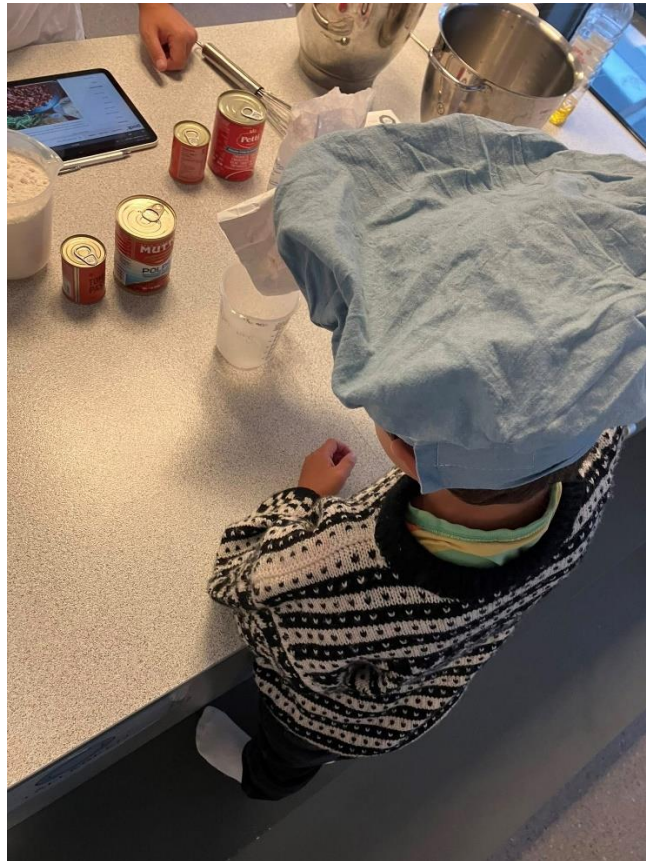

I går satte vi på musikk på basen og merket fort at barna hadde lyst til noe annet. Barna tok leker og banket i veggene og trampet med føttene. En ansatt hentet tromme og barna startet forsiktig å tromme og ble mer og mer ivrig. Etter hvert som vi ble mange barn og ansatte, spurte en voksen: skal vi hente musikkinstrumentene og spille på hjerterommet? Vi hører bare: Jaaaa! fra barna. Vi gikk sammen ut i hjerterommet og spilte og sang bæbæ lille lam, gutter og jenter, rock'n roll, fikseball, og så ble det dans og rock'n roll. Tilstedeværelse handler om å følge barnas intensjoner.

Uke 28

Forrige uke satt et par barn og voksne sammen å snakket om hva de ønsket å gjøre denne uken. «Lage pizza!» sa et barn, «Ja, vi kan jo det men det er ikke så lenge siden vi lagde det» sa en voksen. Da sa et annet barn «Da kan vi lage pizzasnurrer!». Da mandagen kom, ble barna spurt om hva vi trenger til pizzasnurrer «Ost og tomat!» sa da pizzaeksperten vår, som barnet selv kaller seg, for hen hadde laget mye pizza hjemme! Og et annet barn var veldig klar over at vi vasker hender før vi baker, for før noen voksne hadde minnet barna på dette, ropte hen ut «jeg har vaska henda!» barna var med på hele prosessen og flere satt stolte å spiste pizzaen de hadde laget selv til lunsj. Som det står i årsplanen vår s.10 «Vi følger opp barnas initiativ og aktiviteter vi igangsetter».

Atten turskilt er plantet utenfor bhg `en. De viser vei til tursteder basene har valgt, som har med bøker eller musikk å gjøre. Opprinnelig var det et prosjekt som skulle knytte språk, kultur og uteliv sammen - legge til rette for planlegging og gjenkalling av våre erfaringer ute i verden. Fau har bidratt med å støpe jernstolpen, barna var med å holde og skru på skiltene.

Tilstedeværelse handler om å være i nuet sammen med barna. Barna sier eller viser oss ansatte hva de ønsker å gjøre i barnehagen. Og vi ser og skaper helhet i hverdagen (årsplanen s.10).

Denne uken observerte en ansatt at noen barn hentet sekker og lekte at de skulle på tur sammen, den ansatte spurte da barna «skal vi gå på tur til Kulåsparken?» «JA!» roper barna og slipper det de leker med og går mot døra.

Så da ble det tur med mat og drikke, for å bade i fontene og leke i Kulås parken.

Uke 31

Vi hadde noe ekstra penger liggende fra en pantetur vi hadde vært på tidligere. Turen gikk til matbutikken og barna fikk velge frukt vi skulle kjøpe. Barnas initiativ var i fokus og vi prata rundt ulik frukt og priser i forhold til hva vi hadde råd til. Da vi ruslet mot kassen, snakket vi om alt det andre vi så i butikkhyllene.

Å ha fokus på prosessen er en stor del av å være tilstedeværende, sammen med å delta i samtaler og være tilgjengelig for barna.

Da takker vi i St. Olavs for sommermåneden juli. Denne måneden har tilbudt mange forskjellige aktiviteter rundt tematikken om sommer og sommerferie, og ikke minst mye god mat. Den siste uken i St.Olavs har vi utforsket flere deler av Sarpsborg by, lagd god mat, og hatt det gøy med ulike aktiviteter i barnehagen.

På torsdag var hele barnehagen på tur til ulike områder. De minste barna var i kulåsparken og utforsket den nye lekeplassen. Barna klatret fra stativ til stativ, og prøvde alle huskene. Selv om barna ikke sa mange ord kunne vi se på kroppsspråket deres at de koste seg mye. Ved siden av den nye lekeplassen, er det fortsatt et eldre stativ som tilhørte den gamle lekeplassen. Etter barna utforsket alle de nye apparatene, var de like ivrige på å gå til det andre stativet. Denne ivrigheten kan være av at barna vil ha den spenningen de hadde før, utfordringen rundt stativet, eller rett og slett en form for nostalgi i at det stativet var noe de elsket å være på før.

De største barna var ved tunevannet og landeparken. Barna gledet seg til å ta bussen, og da vi kom frem ble vi møtt med flere forskjellige fuglearter. Det var en stor flokk med gjess som beitet rett ved vannet, og et av barna ropte "Donald!". Det er en likhet mellom gås og and, og vi var heldige som fikk se begge fuglene! I landeparken var barna på alle lekestativene, og barna ble med den ene ansatte på blåbærtur. På grunn av en varm sommer fant vi mange modne blåbær, og både barna og de voksne var blå på leppene etter turen. I dag er det fredag, og vi har tilberedt pytt i panne med kylling- og reinsdyrkjøtt til alle barna, og plukket brennesler for å lage suppe. Med dette gleder vi oss i St. Olavs til å reise inn i et nytt barnehageår og kapittel med nye opplevelser, nye barn og ansatte. God helg!

Uke 32

I dag har vi hatt besøk av ordfører Magnus. I utgangspunktet ville han høre hvordan det går med de nye

lekeressursene, ungdom med sommerjobb hos oss. Men han ble også med noen av barna på en omvisning i barnehagen, og var lydhør for deres forslag og initiativ til lek underveis.

Det er så godt å være sammen igjen!

Mange barn har denne uken kommet tilbake fra ferie. Noen har vært lenge borte - da er gjensynsgleden ofte ekstra stor, eller også ekstra uvant. Uansett er det fint å dele hverdagene sammen igjen - barn og ansatte slik vi har gjort det siste barnehageåret. De siste ukene før nytt barnehageår gir oss muligheten til å forberede oss litt - som å skru sammen stoler, lage spennende lekemiljøer, teste ut nytt regntøy som mamma har kjøpt inn for året, prøve ut nye lekekunnskaper som storesøster har lært bort i ferien eller prøve ut noen nye sanger i musikkstund. De siste ukene utfordrer oss også på endringer, for ikke alle barna skal være med oss videre inn i det nye året. Det er trist, men også en del av barnehagelivet som stadig er i endring. Vi legger minnene vi har sammen i hjertene våre, og sier på gjensyn.

Uke 33

Relasjonsbygging foregår på mange nivåer. Barna skaper relasjoner til hverandre, til personalet og til fremmede vi møter underveis. I dag kom Jon på besøk med en beredskapsambulanse. Vi fikk høre litt om førstehjelp, hilse på Henry, utforske bilen innvendig - foran og bak, og ikke minst få prøve plaster.

«Den ansattes væremåte er bindeleddet til barnas opplevelse av kvalitet» St.Olavs årsplan, s.11.

Det er viktig å fange barnets oppmerksomhet og skape fellesskap i barnehagen. I St. Olavs motiverer vi barna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans og annen skapende virksomhet, og gir dem mulighet til å utvikle varierte uttryksformer. Vi tilbyr dem blant annet gitar og trommer, forskjellige klang- og rytme-instrumenter, og fargerike silkeskerf som de kan bruke i musikken og dansen. Musikk danner et viktig samspill mellom barn, og barn og voksne, og i St.Olavs erfarer vi at sang, musikk og dans kan være en unik metode i relasjonsarbeidet med barn. Musikk skaper felles opplevelser og øker følelsen av samhørighet.

